

SFC2021 Programme for AMIF, ISF and BMVI

CCI number	2021PL65AMPR001
Title in English	Programme Poland - AMIF
Title in national language(s)	PL - Polski Program - FAMI
Version	4.0
First year	2021
Last year	2027
Eligible from	1 Jan 2021
Eligible until	31 Dec 2029
Commission decision number	C(2022)9060
Commission decision date	12/12/2022
Member State amending decision number	C(2026)6296
MS amending decision entry into force date	3/9/2026
Non substantial transfer (Article 24(5) CPR)	No
Clerical or editorial corrections (24/6) CPR)	No
Thematic facility (Article 11 AMIF Reg., Article 8 BMVI Reg., Article 8 ISF Reg.)	No
Approved by monitoring committee	Yes

Table of Contents

1. Programme strategy: main challenges and policy responses	4
2. Specific Objectives & Technical Assistance	8
2.1. Specific objective: 1. CEAS	10
2.1.1. Description of the specific objective.....	10
2.1.2. Indicators.....	15
Table 1: Output indicators	15
Table 2: Result indicators	16
2.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention	17
Table 3: Indicative breakdown.....	17
2.1. Specific objective: 2. Legal migration and integration.....	18
2.1.1. Description of the specific objective.....	18
2.1.2. Indicators.....	23
Table 1: Output indicators	23
Table 2: Result indicators	24
2.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention	25
Table 3: Indicative breakdown.....	25
2.1. Specific objective: 3. Return.....	26
2.1.1. Description of the specific objective.....	26
2.1.2. Indicators.....	31
Table 1: Output indicators	31
Table 2: Result indicators	32
2.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention	33
Table 3: Indicative breakdown.....	33
2.1. Specific objective: 4. Solidarity	34
2.1.1. Description of the specific objective.....	34
2.1.2. Indicators.....	35
Table 1: Output indicators	35
Table 2: Result indicators	36
2.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention	37
Table 3: Indicative breakdown.....	37
2.2. Technical assistance: TA.36(5). Technical assistance - flat rate (Art. 36(5) CPR)	38
2.2.1. Description.....	38
2.2.2. Indicative breakdown of technical assistance pursuant to Article 37 CPR	39
Table 4: Indicative breakdown.....	39
3. Financing plan.....	40
3.1. Financial appropriations by year.....	40
Table 5: Financial appropriations per year	40
3.2. Total financial allocations.....	41
Table 6: Total financial allocations by fund and national contribution	41
3.3. Transfers	43
4. Enabling conditions	45
Table 9: Horizontal enabling conditions.....	45
5. Programme authorities	51
Table 10: Programme authorities.....	51
6. Partnership	52
7. Communication and visibility.....	54
8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs	56
Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates.....	57
A. Summary of the main elements.....	57
B. Details by type of operation	58
C. Calculation of the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates	59

1. Source of data used to calculate the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates (who produced, collected and recorded the data, where the data is stored, cut-off dates, validation, etc.)	59
2. Please specify why the proposed method and calculation based on Article 94(2) CPR is relevant to the type of operation.	60
3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.	61
4. Please explain how you have ensured that only eligible expenditure was included in the calculation of the standard scale of unit cost, lump sum or flat rate.	62
5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.	63
Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs.....	64
A. Summary of the main elements.....	64
B. Details by type of operation	65
Appendix 3.....	66
Thematic facility (Article 11 AMIF Reg., Article 8 BMVI Reg., Article 8 ISF Reg.).....	66
DOCUMENTS.....	69

1. Programme strategy: main challenges and policy responses

Reference: points (a)(iii), (iv), (v) and (ix) Article 22(3) of Regulation (EU) 2021/1060 (CPR)

Słownik:

EES – Entry Exit System

NMF – Norweski Mechanizm Finansowy

MCA – Migracyjne Centrum Analityczne

EUAA – Agencja UE ds. Azylu

OPT – Obywatele Państw Trzecich

IZ – Instytucja Zarządzająca

SG – Straż Graniczna

SP – System Pobyt

UdSC – Urząd do Spraw Cudzoziemców

Program ustanawia strategię wydatkowania środków w oparciu o sytuację bieżącą, stan wdrażania dorobku prawnego UE oraz doświadczenia z wdrażania FAMI 2014-2020.

Zdolność administracyjna IZ do zarządzania FAMI jest wystarczająca. IZ posiada doświadczenie zdobyte w perspektywie 2014-2020 (np. pandemia COVID i związane z nią ograniczenia), środki przeznaczone na Pomoc Techniczną są wystarczające. Prowadzony jest monitoring zdolności administracji i w przypadku pojawienia się wyzwań podjęte zostaną działania naprawcze.

Polski system udzielania ochrony OPT jest zgodny z dorobkiem Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego i opiera się głównie na ustawie o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP.

Największym wyzwaniem dla organów migracyjnych w sytuacji nieprzewidywalnego napływu OPT (od połowy 2021 r.) jest bieżąca płynna obsługa OPT składających wniosek o udzielenie ochrony, niewystarczające zdolności recepcyjne oraz konieczność zapewnienia kompleksowej pomocy OPT.

W l. 2017 - 2020 r. odnotowano spadek napływu OPT ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej (z ponad 12 tys. w 2016 r. do ok. 4 tys. w 2019 r.). W pierwszej połowie 2022 r. wnioski złożyło 5100 cudzoziemców. W l. 2014-2019 najwięcej decyzji o nadaniu statusu uchodźcy uzyskali obywatele: Syrii – 395, Ukrainy – 109, Rosji – 81, Iraku – 81 oraz Turcji – 75, zaś ochrony uzupełniającej: Rosjanie – 529, Ukraińcy – 413, Irakijczycy – 73, Tadzycy – 70 i Syryjczycy – 48. W 2021 r. liczba wnioskujących o ochronę międzynarodową wzrosła prawie trzykrotnie (7 699 osób) w porównaniu z 2020 r. Głównymi krajami pochodzenia były Białoruś, Afganistan i Irak. Zwiększyła się liczba wniosków składanych przez małoletnich bez opieki, głównie obywatele Afganistanu, w 2021 r. Polska odnotowała również jeden z najwyższych wskaźników w Europie wnioskodawców kobiet i dzieci. W związku z agresją zbrojną Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i masowego napływu OPT z Ukrainy, napływ potencjalnych uchodźców szacowany był na 4-5 mln do końca 2022 r. Obywatele Ukrainy, którzy wjechali do Polski po 24.02.2022 r. otrzymali status ochrony czasowej na 18 miesięcy. Tym samym liczba osób objętych procedurami azylowymi nie wzrosła znacząco. Przyjęcie tak dużej liczby osób jest wyzwaniem, które wymaga odpowiednich działań. Z programu FAMI będą mogły zostać dofinansowane działania mające na celu poprawę sytuacji grupy docelowej. Zapewniona zostanie koordynacja z IZ odpowiedzialnymi za inne fundusze UE.

Z pomocy socjalnej w trakcie procedury uchodźczej korzysta średnio 4,9 tys. OPT (2021 r.). Liczba miejsc w ośrodkach UdSC i strzeżonych ośrodkach SG to ponad 3 900 z możliwością uruchomienia kilkuset dodatkowych w sytuacji kryzysowej. Z FAMI 2014-2020 wsparcie przy składaniu wniosku uzyskało do tej pory ok. 40 tys. OPT. Dostosowano szereg obiektów UdSC oraz SG do przyjmowania, obsługi i pobytu OPT, w tym rodzin pozostających w systemie ochrony międzynarodowej. OPT otrzymali pomoc w procedurach i materialną. Ponadto z FAMI 2014-2020 i NMF realizowano projekty dot. ochrony przed przemocą dzieci OPT ubiegających się o ochronę międzynarodową.

Mimo nakładów w latach 2014-2020 na infrastrukturę dla OPT, wsparcie materialne, edukacyjne, społeczne i preintegracyjne działania te wymagają cyklicznych inwestycji, istnieje na nie stałe zapotrzebowanie. Nadal niezbędne jest aktualizowanie wiedzy personelu, w szczególności pracującego z OPT z grup wrażliwych, w obszarze pomocy socjalnej oraz zwiększanie zatrudnienia w ośrodkach. Pracownicy powinni posiadać aktualne informacje na temat procedur azylowych, krajów pochodzenia oraz odpowiednich danych statystycznych. Wykorzystywane są do tego celu dane Eurostatu, narzędzia EUAA oraz dane z MCA utworzonego z FAMI 2014-2020. Zostaną ustanowione synergie z

narzędziami, platformami i inicjatywami EUAA. Konieczna jest dalsza poprawa warunków przyjmowania OPT oraz dalsze wzmacnianie potencjału pracowników co przyczyni się do usprawnienia stosowania procedur. Wyzwanie w tym obszarze stanowi ponadto zapobieganie presji migracyjnej i sytuacjom kryzysowym oraz działania o charakterze solidarnościowym takie jak udział w inicjatywach mających na celu współpracę z państwami trzecimi w zakresie budowania ich zdolności do zarządzania migracjami, w tym rozwijanie systemów azytowych i recepcyjnych tych państw.

Polska od kilku lat jest państwem docelowym legalnej migracji w UE, atrakcyjnym dla migrantów zarobkowych: w 2015 r. wydano 375 342 pierwszych zezwoleń na pobyt w związku z pracą, 493 960 w 2016 r., 596 916 w 2017 r., 533 646 w 2018 r., 625 120 w 2019 r., i 502 342 w 2020 r. (Eurostat).

Udział OPT w rynku pracy szacuje się na ponad 5%, przy niecałym 1% w 2013 r. i prognozuje się kilku- a nawet kilkunastoprocentowy wzrost zapotrzebowania na pracowników migracyjnych. Polska odnotowuje wzrost OPT podejmujących studia w szkołach wyższych: w roku akademickim 2018/2019 studiowało 78 259 OPT, co stanowi wzrost o 7,6% w stosunku do 2017/2018 (72 743 studiujących OPT). Wzrasta również liczba OPT-doktorantów: na koniec 2019 r. to 5,05% doktorantów w Polsce.

„Polityka migracyjna Polski – diagnoza stanu wyjściowego” (2021r.) na liście kluczowych wyzwań ujęła niską efektywność systemu legalizacji zatrudnienia i pobytu wynikającą, m.in. z przewlekłości procedur i niewystarczającego poziomu elektronizacji postępowań. Podkreśliła konieczność podniesienia nakładów na rozwój systemów teleinformatycznych czy wykorzystanie technologii sztucznej inteligencji wspomagającej walkę z nadużyciami. Wg raportu Najwyższej Izby Kontroli z 2019 r. administracja publiczna nie była przygotowana do sprawnej obsługi dużej liczby OPT.

Zwrócono uwagę na przewlekłość postępowań, niedostateczne zasoby kadrowe organów migracyjnych, brak sformalizowanych standardów obsługi oraz częściowo na niedostatki lokalowe.

System legalizacji pobytu opiera się na zadaniach wojewodów, Szefa UdSC oraz SG. Zezwolenia na pobyt czasowy, stały i rezydenta długoterminowego w UE wydają wojewodowie na wniosek OPT.

Liczba składanych wniosków i wydawanych pozwoleń rośnie i przewiduje się utrzymanie trendu wzrostowego. Trudności w zwiększeniu liczby OPT wykonujących w Polsce zawody deficytowe wymagające kwalifikacji wynikają też z ograniczeń w uznawalności dyplomów i kwalifikacji zdobytych w krajach pochodzenia. Działania te były finansowane z FAMI 2014-2020 w ramach poradnictwa, jednak zapotrzebowanie na nie było marginalne i planuje się udzielanie go w miarę potrzeb.

Wobec rosnącej liczby wniosków o pozwolenie na pracę/pobyt zasoby infrastrukturalne i kadrowe wojewodów i UdSC są niewystarczające. W związku z tym priorytetem jest dalsza poprawa zdolności administracyjnych i dostosowywanie ich do potrzeb OPT, wzmacnianie systemów, w tym SP, infrastruktury oraz kadr odpowiedzialnych za legalizację pobytu i zezwoleń na pracę.

W l. 2014-2020 działania integracyjne dla OPT prowadziły organizacje pozarządowe, organizacje międzynarodowe, jednostki samorządu terytorialnego, szkoły wyższe oraz organy administracji rządowej. Objęły one, m.in. doradztwo i pomoc w kwestiach legalizacji pobytu, administracyjnych i prawnych, praw pracowniczych, integracji, opieki zdrowotnej, psychologicznej i socjalnej, opieki nad dziećmi oraz łączenia rodzin; kształcenie dzieci, młodzieży oraz dorosłych, działania wspierające studentów; naukę języka polskiego; zwiększanie kompetencji OPT w celu ułatwienia dostępu do rynku pracy, kursy dotyczące praw obowiązujących w Polsce i warunków życia; wspieranie samodzielności, w tym aktywizację zawodową, ocenę i uzupełnianie kompetencji, doradztwo zawodowe; działania zwiększające integrację ze społeczeństwem polskim oraz działania kierowane do społeczeństwa przyjmującego, promujące integrację. Od 2018 r. w każdym województwie realizowano kompleksowy projekt obejmujący, m.in., budowanie trwałych struktur organizacyjnych na rzecz integracji, szkolenia personelu pracującego z OPT, działania związane z doradztwem, kształceniem oraz aktywizacją zawodową OPT. Ze względu na dużą ilość OPT przybywających do Polski działania skierowane bezpośrednio do OPT będą kontynuowane. W tym kontekście istotne jest wzmocnienie współpracy pomiędzy sektorem NGO a administracją państwową, w ramach dwukierunkowego procesu integracji, który angażuje zarówno migrantów jak i społeczeństwo przyjmujące. Skuteczność integracji wymaga też przygotowania pracowników administracji, w tym urzędów i systemu oświaty. Obecne tendencje pokazują, że zwiększający się napływ OPT z krajów odległych kulturowo i językowo (Azja Południowo – Wschodnia) będzie wymagać dodatkowych działań integracyjnych. Wyzwaniem jest stworzenie kompleksowego systemu wsparcia integracji OPT na poziomie kraju i województw poprzez stworzenie struktury integracji OPT opartej na ujednoliconych działaniach w województwach.

Głównym systemem teleinformatycznym w sprawach dotyczących wjazdu, pobytu i wyjazdu OPT jest SP z 1998, zmodernizowany ze środków FAMI 2014-2020 i wymagający dalszego rozwoju.

Wypracowane rozwiązania poprawiają dostępność informacji dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową i wciąż podejmowane są działania dla przyspieszenia procesu rozpatrywania wniosków. Wyzwaniem jest dalsze usprawnianie SP, udostępnianie usług cyfrowych, rozwijanie kanałów informacyjnych dla OPT ułatwiających składanie wniosków oraz uzyskiwanie informacji na temat ich praw i obowiązków, a także pomocy socjalnej. Polska zamierza również odpowiedzieć na wyzwania związane z zapewnieniem interoperacyjności wielkoskalowych systemów informatycznych, takich jak SIS, VIS, EES, ETIAS, ECRIS TCN, Eurodac wykorzystywanych w procedurach migracyjnych, z krajowym SP.

Badania wskazują na obawy polskiego społeczeństwa wobec wpływu pracy OPT na ich sytuację. Również wizja społeczeństwa wielokulturowego nie była dla Polaków atrakcyjna, jednak analiza długoterminowa wskazuje na stały wzrost społecznej akceptacji dla tego zjawiska. Skuteczność działań integracyjnych zależy m.in. od działań skierowanych do społeczeństwa przyjmującego. Ich celem powinno być podniesienie świadomości różnorodności kulturowej i wynikających z niej korzyści, zapobieganie dyskryminacji i konfliktom na tle kulturowym, w tym tzw. mowie nienawiści. Szczególnie istotne jest wsparcie dzieci i młodzieży migrantów w szkołach aby zapobiec ich wykluczaniu ze wspólnoty szkolnej. Działania skierowane do społeczeństwa przyjmującego będą kontynuowane.

Wobec dużego napływu OPT istotny jest rozwój narzędzi analitycznych do zarządzania migracjami, w tym budowa systemów informatycznych, zapewnienie odpowiednich narzędzi i zasobów oraz rozwijanie kompetencji pracowników. Pozwoli to na lepsze diagnozowanie i prognozowanie trendów migracyjnych. Systemy te będą rozwijane w ramach MCA, służącego analizom również w zakresie ochrony międzynarodowej.

Wszystkie działania będą prowadzone w synergii z innymi formami wsparcia: funduszami objętymi rozporządzeniem UE nr 2021/1060 i finansowaniem krajowym. Oprócz FAMI w tym obszarze planowane jest wykorzystanie NMF (wydatki miękkie tj. szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne), umów grantowych z Frontex oraz środków budżetu państwa (wydatki na OPT, którzy nie są beneficjentami FAMI, NMF ani umów grantowych z Frontexem). Ponadto działania będą komplementarne z Funduszami Spójności, przede wszystkim z Europejskim Funduszem Społecznym Plus. Ze środków FAMI będzie udzielane wsparcie we wczesnych fazach integracji OPT, EFS+ będzie uzupełniał FAMI poprzez środki związane ze średnio- i długoterminową integracją, w szczególności środki na zatrudnianie i integrację OPT na rynku pracy oraz wsparcie dzieci OPT zaraz po ich przyjeździe (np. dostęp do kształcenia podstawowego i średniego, przeciwdziałanie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej). Natomiast Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego będzie uzupełniał działania FAMI np. poprzez zapewnienie wsparcia dla (tymczasowej) infrastruktury przyjmowania, mieszkań socjalnych lub infrastruktury społecznej dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią. IZ będą prowadziły dialog w obszarze integracji w kontekście komplementarności właściwych funduszy. Ponadto działania FAMI będą komplementarne z Funduszem Bezpieczeństwa Wewnętrznego (zwłaszcza w obszarze ochrony dzieci migranckich, przeciwdziałania handlowi ludźmi, ochrony ofiar handlu ludźmi, zapobiegania i przemytowi migrantów oraz radykalizacji) oraz Instrumentem Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami (stosowanie systemu identyfikacji za pomocą odcisków palców na potrzeby identyfikacji tożsamości cudzoziemca oraz jego statusu, działania związane z poprawą przetwarzania wniosków wizowych będą komplementarne z działaniami związanymi z promowaniem legalnych ścieżek migracji). Podczas wdrażania programu komplementarność oraz synergie będą monitorowane na bieżąco w celu uniknięcia dublowania działań w Programach.

Polska stanowi dla OPT zarówno kraj tranzytowy w drodze do państw Europy Zachodniej jak i kraj docelowy. SG zobowiązana jest do podejmowania skutecznych działań w egzekwowaniu od OPT przestrzegania przepisów obowiązującego prawa, wzmacniania systemu umożliwiającego kontrolę legalności pobytu na terytorium RP oraz legalności i przestrzegania standardów zatrudnienia OPT w Polsce.

Organizowanie powrotów jest jednym z najskuteczniejszych sposobów zapobiegania nielegalnej migracji oraz ważnym elementem systemu migracji i azylu w UE i Polsce. Obowiązek powrotu

powstaje z mocy prawa (utrata ważności tytułu pobytowego) oraz w wyniku decyzji zobowiązującej do powrotu (decyzję wydaje SG). Od 2016 obserwuje się wzrost ilości wydawanych decyzji o zobowiązaniu do powrotu: 2017 r. – 24 943 decyzji, 2018 r. – 29 520, 2019 r. – 29 408, 2020 r. – 10 972, 2021 r. – 10 349. Wobec dużego napływu OPT w 2021 r. prognozuje się wysoką liczbę decyzji w przyszłości, co wymagać będzie wsparcia służb migracyjnych i OPT.

Z FAMI 2014-2020 organizowano powroty przymusowe i dobrowolne, szkolono funkcjonariuszy SG, rozbudowano infrastrukturę SG służącą obsłudze OPT. Planuje się dalsze wzmocnienie skuteczności i trwałości powrotów poprzez: zwiększanie możliwości infrastrukturalnych SG, rozbudowę i wzmacnianie interoperacyjności infrastruktury teleinformatycznej i baz danych, wzmacnianie kompetencji funkcjonariuszy oraz innych podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie nielegalnej migracji, a także zapewnianie osobom powracającym dostępu do pomocy reintegracyjnej, w tym osobom wymagającym szczególnego traktowania. Wobec spodziewanego wzrostu osób w procedurze powrotowej konieczne będzie zapewnianie bezpłatnej pomocy prawnej, pomocy tłumaczy oraz stworzenie systemu monitoringu wykonywania decyzji powrotowych.

W l. 2014-2020 wzmacniano współpracę z krajami trzecimi w celu skuteczniejszej realizacji powrotów, m.in. z Wietnamem. Współpraca z krajami trzecimi poprzez wzmacnianie ich zdolności w zakresie wdrażania umów o readmisji i innych uzgodnień oraz umożliwiania trwałych powrotów będzie kontynuowana.

SG jest uprawniona do kontroli legalności pobytu i zatrudnienia. Liczba kontroli stale wzrasta, a ich celem jest zniechęcanie do nielegalnej migracji nasilającej się przez perspektywę zatrudnienia w UE stąd konieczność wzmacniania placówek aglomeracyjnych SG odpowiedzialnych za kontrole legalności zatrudnienia. Ich zadaniem będzie rozpoznawanie, zapobieganie i zwalczanie zjawisk nielegalnej migracji oraz usprawnianie procedur powrotu. Kontrola legalności zatrudnienia należy też do Państwowej Inspekcji Pracy (PIP), która realizuje działania z własnych środków, uzupełniając działania z FAMI m.in. poprzez kontrole i działania prewencyjne. Działania obu służb są komplementarne. W 2018 roku podpisano porozumienie o zasadach współpracy PIP z SG. Współpraca ta polega na wzajemnym przekazywaniu informacji o naruszeniach, wymianie doświadczeń, doskonaleniu metod kontroli, inicjatywach dot. poprawy stanu przestrzegania prawa, np. poprzez wspólne kampanie informacyjne, szkolenia, spotkania i konferencje z udziałem OPT, pracodawców, organizacji pozarządowych.

Podjęte zostaną też działania dot. stosowania środków alternatywnych do detencji. Działania te nie były i nie będą finansowane z FAMI. Stosowane środki alternatywne do detencji to: zgłaszanie się w określonych odstępach czasu do SG, wpłata zabezpieczenia pieniężnego, zamieszkiwanie w miejscu wyznaczonym w postanowieniu niefinansowanym ze środków publicznych. Środki te nie angażują znaczących środków publicznych stąd brak potrzeby wsparcia z FAMI. W 2021 r. środkami alternatywnymi do detencji objęto 95 OPT (na podstawie Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP). Osoby szczególnie wrażliwe otrzymują wsparcie finansowe z budżetu państwa, na podstawie przepisów prawa polskiego. Z FAMI będą również wdrażane rekomendacje z ewaluacji Schengen w obszarze powrotów. Środki z FAMI zostaną wykorzystane do wsparcia środków budżetu państwa na reformę migracyjno-azylową wynikającą z nowych przepisów UE. Polska nie zamierza korzystać z instrumentów finansowych jako dodatkowych form wsparcia.

2. Specific Objectives & Technical Assistance

Reference: Article 22(2) and (4) CPR

Selected	Specific objective or Technical assistance	Type of action
☒	1. CEAS	Regular actions
☒	1. CEAS	Pact and Ukraine specific action
☒	1. CEAS	Specific actions
☒	1. CEAS	Annex IV actions
☒	1. CEAS	Operating support
☐	1. CEAS	Emergency assistance
☒	2. Legal migration and integration	Regular actions
☒	2. Legal migration and integration	Pact and Ukraine specific action
☒	2. Legal migration and integration	Specific actions
☒	2. Legal migration and integration	Annex IV actions
☒	2. Legal migration and integration	Operating support
☐	2. Legal migration and integration	Emergency assistance
☒	3. Return	Regular actions
☒	3. Return	Pact and Ukraine specific action
☒	3. Return	Specific actions
☒	3. Return	Annex IV actions
☒	3. Return	Operating support
☐	3. Return	Emergency assistance
☒	4. Solidarity	Regular actions
☐	4. Solidarity	Pact and Ukraine specific action
☐	4. Solidarity	Specific actions
☒	4. Solidarity	Annex IV actions
☐	4. Solidarity	Operating support
☐	4. Solidarity	Emergency assistance
☐	4. Solidarity	Resettlement and humanitarian admission
☐	4. Solidarity	International protection (Transfer in)

Selected	Specific objective or Technical assistance	Type of action
☐	4. Solidarity	International protection (Transfer out)
☐	4. Solidarity	Solidarity actions
☒	TA.36(5). Technical assistance - flat rate (Art. 36(5) CPR)	
☐	TA.37. Technical assistance - not linked to costs (Art. 37 CPR)	

2.1. Specific objective: 1. CEAS

2.1.1. Description of the specific objective

Za procedurę udzielania ochrony OPT w Polsce odpowiedzialne są SG oraz UdSC: Procedury i zadania tych podmiotów reguluje ustawa o cudzoziemcach wdrażająca odpowiednie unijne prawo azylowe i migracyjne. OPT składa wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej do Szefa UdSC za pośrednictwem Komendanta Oddziału lub właściwego miejscowego Komendanta Placówki SG. Procedura obejmuje m.in. potwierdzenie tożsamości OPT, pomoc przy składaniu wniosku, pomoc socjalną, medyczną oraz działania preintegracyjne. W trakcie postępowania OPT przebywają, w zależności od sposobu przekroczenia granicy, w ośrodkach SG lub UdSC lub stosuje się środki alternatywne do detencji. Procedura azylowa kończy się decyzją wydaną przez Szefa UdSC.

Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego łączna liczba OPT, którzy pod koniec 2021 r. posiadali ważny dokument pobytowy poświadczający udzielenie ochrony międzynarodowej (status uchodźcy oraz ochrona uzupełniająca) lub krajowej (azyl, zgoda na pobyt ze względów humanitarnych oraz zgoda na pobyt tolerowany) utrzymywała się w ostatnich latach na ustabilizowanym poziomie ok. 5,2–5,6 tys. (w końcu 2019 r. było to 5,3 tys. osób). Jednak wg stanu na dzień 1.01.2022 r. takie dokumenty posiadało już 5,8 tys. i można spodziewać się dynamicznego wzrostu w tym zakresie.

Główny ciężar działań związany z utrzymaniem oraz prawidłowym funkcjonowaniem takiej struktury spoczywa w Polsce na SG oraz UdSC. Wzmocnienie tych instytucji poprzez remonty ośrodków i zapewnienie pomocy dla OPT możliwe było dzięki środkom FAMI 2014-2020 i niezbędne jest dalsze wzmacnianie zdolności obu tych instytucji. Realizowane były działania takie jak: utrzymanie i rozwój infrastruktury, systemów bezpieczeństwa, zakwaterowania i systemów przyjmowania niezbędnych do obsługi wnioskodawców o udzielenie ochrony międzynarodowej, rozwój, ulepszanie i wzmacnianie istniejących struktur oraz systemów w tym systemu detencji. Środki alternatywne do detencji (zgłaszanie się w określonych odstępach czasu do organu SG, wpłata zabezpieczenia pieniężnego, zamieszkiwanie w miejscu wyznaczonym w postanowieniu) nie były finansowane z FAMI i nie ma planów ich finansowania z wykorzystaniem wsparcia z Programu, ponieważ ze względu na swój charakter nie angażują znaczących środków publicznych. SG wraz z UdSC systematycznie zwiększają zdolności recepcyjne swoich ośrodków. Wg stanu na luty 2022 r. SG dysponuje 1 979 miejscami w 7 ośrodkach strzeżonych, UdSC dysponuje bazą 1 941 miejsc w 9 Ośrodkach dla Cudzoziemców. Zapełnienie ośrodków cały czas wzrasta.

W 2015 r. średni czas postępowania wynosił prawie 4 miesiące, w 2016 r. – prawie 3, w 2017, 2018 i 2019 r. – prawie 6, a w 2020 wydłużył się do blisko 7 miesięcy. Usprawnienie procedur jest możliwe poprzez zwiększanie zdolności służb migracyjnych do zbierania, gromadzenia, analizowania i rozpowszechniania danych dot. procedur azylowych, zdolności przyjmowania, a także zwiększanie potencjałów służb krajów pochodzenia OPT w związku ze stale narastającym zapotrzebowaniem, w tym wymianie wiedzy i najlepszych praktyk z państwami UE oraz państwami trzecimi. Kluczowy jest dostęp do coraz lepszych narzędzi oraz do jak najbardziej kompleksowych, aktualnych źródeł. Niezbędne jest budowanie potencjału organów migracyjnych poprzez wymianę wiedzy i najlepszych praktyk z zakresu obsługi OPT, kreowanie systemu recepcyjno-azylowego, modernizowanie systemów informatycznych. Optymalizacja zasobów w powyższym zakresie przyczyni się do zapewnienia lepszej jakości wydawanych decyzji w ramach ww. postępowań. Działania takie były wspierane z FAMI 2014-2020 i będą kontynuowane, aby zapewnić pracownikom dostęp do jak najbardziej kompleksowych i aktualnych źródeł informacji, co będzie miało bezpośrednie przełożenie na szybsze i sprawniejsze procedowanie spraw.

Najistotniejszą kwestię dot. systemu azylowego w PL stanowi wspieranie zdolności systemu azylowego w zakresie infrastruktury i usług w ramach przyjmowania OPT. Głównym wyzwaniem w tej dziedzinie jest płynna obsługa OPT wnioskujących o udzielenie ochrony międzynarodowej i objętych ochroną czasową, usprawnianie procedur oraz sprostanie wyzwaniu jakim jest nagły nieprzewidziany napływ OPT w sytuacjach kryzysowych. Służby migracyjne muszą być przygotowane na dalszy masowy napływ OPT na teren RP, w szczególności poprzez zapewnienie zakwaterowania polegającego na budowie bądź adaptacji ośrodków i odpowiedniego wsparcia. Równie istotne jest zapewnienie odpowiedniego poziomu

bezpieczeństwa na terenie ośrodków UDSC. W związku z tym przewiduje się utworzenie 100 nowych miejsc w infrastrukturze recepcyjnej (O.1.3), a 905 miejsc zostanie wyremontowanych lub odnowionych (O.1.4).

Konieczne jest dostosowanie systemu recepcji do nowych wymagań związanych z właściwym wdrażaniem dyrektywy w sprawie warunków recepcji.

Konieczna jest poprawa usług dla osób wnioskujących o udzielenie ochrony międzynarodowej i beneficjentów ww. ochrony takich jak: dostarczanie pomocy materialnej, usług pomocniczych (m.in. tłumaczenia pisemne i ustne, edukacja, szkolenia językowe, działania preintegracyjne), pomocy na granicy, opieki psychologicznej, pomocy społecznej i informacji oraz wsparcia w zakresie procedur administracyjnych, sądowych i prawnych, zapewnianie oraz monitoring bezpłatnej pomocy oraz reprezentacji prawnej. Pomoc prawną otrzyma ok. 3 209 osób (O.1.1.1), inne rodzaje wsparcia mają objąć ok. 23 338 osób (O.1.1.2). Zakresem ww. usług należy objąć także beneficjentów ochrony czasowej. Nieprzerwanie istotna jest właściwa identyfikacja grup wymagających szczególnego traktowania oraz opracowanie i udzielanie pomocy adekwatnej do potrzeb tej grupy. Usługi świadczone grupie docelowej stanowią znaczącą część realizacji celu „Azyl”.

Wzmacnianie systemu azylowego i usprawnianie postępowań wiąże się ze stałą potrzebą udoskonalania obecnych i wdrażania nowych rozwiązań technologicznych. Głównym narzędziem UdSC jest SP, który służy do prowadzenia krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach OPT. System został gruntownie zmodernizowany w oparciu o środki UE i wciąż podlega modernizacjom z uwagi na stale zmieniające się przepisy prawne i wynikające z nich niezbędne aktualizacje systemu, wzrost liczby rejestrów, a także eksploatację urządzeń wykorzystywanych do jego funkcjonowania. System wymaga dalszej rozbudowy m.in. w zakresie interfejsów z innymi systemami oraz dostosowania do wymogów Rozporządzenia statystycznego 2020/851, od którego Polska otrzymała derogacje. Modernizacji i rozbudowy wymaga również infrastruktura sprzętowa obsługująca ww. system.

Nastąpi dostosowanie krajowych rejestrów informatycznych do nowych wymogów rozporządzenia Eurodac i ram interoperacyjności.

Stale zmieniająca się sytuacja migracyjna, co dotyczy zarówno obszaru azylowego (zmieniająca się sytuacja polityczna, inne kraje pochodzenia, zmiany legislacyjne), jak i legalnej migracji (narastająca liczba wniosków od OPT w tym zakresie, zmiany w procedurach i przepisach) oraz rotacja kadr wymuszają stałe podnoszenie kompetencji personelu w celu zapewnienia jednolitego stosowania unijnego dorobku prawnego oraz priorytetów związanych ze wspólnym europejskim systemem azylowym. Szacuje się, że 130 osób weźmie udział w szkoleniach (O.1.2).

W latach 2017 - 2020 r. nastąpił wzrost liczby wniosków składanych przez małoletnich bez opieki. Nie przebywają oni w ośrodkach dla cudzoziemców, lecz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących zgodnie z prawem dotyczącym systemu opieki. Polska nie pokrywała ze środków FAMI kosztów zakwaterowania małoletnich bez opieki będących w procedurze udzielenia opieki międzynarodowej i obecnie nie zamierza korzystać z tych środków. W 2020 r. 59% wnioskodawców to kobiety i dzieci i jest to jeden z najwyższych wskaźników w Europie. Przepisy przewidują specjalny tryb postępowania w przypadku osób o szczególnych potrzebach oraz dzieci, których duża liczba obciąża do opracowania właściwego modelu działania oraz procedur postępowania z tą kategorią osób. Osoby ubiegające się w Polsce o udzielenie ochrony międzynarodowej są w różnej kondycji fizycznej i psychicznej, wiele spośród nich nie ma świadomości i wiedzy w zakresie polskich procedur ani swoich praw i obowiązków, a bariera językowa oraz różnice kulturowe dodatkowo mogą pogłębiać poczucie bezradności w kontaktach ze społeczeństwem przyjmującym. Pomoc taka była realizowana ze środków FAMI 2014-2020 przez organizacje pozarządowe i będzie wspierana w kolejnej perspektywie finansowej. Przewiduje się, że pomoc ta obejmie 2 590 osób (O.1.1.3).

Wsparcie skierowane zostanie też do systemu pieczy zastępczej jako szkolenia dla personelu zajmującego się małoletnimi bez opieki.

Usprawnianie procedur wymaga poprawy jakości informacji na temat trendów migracyjnych w Europie przygotowywanych dla ekspertów i decydentów. Służy temu MCA, utworzone dzięki środkom FAMI 2014-2020. Najważniejsze zadania MCA skupiają się wokół danych i analiz w zakresie azylu i migracji:

podniesienia jakości przygotowywanych raportów, promocji szerszego i efektywnego wykorzystania analityki w procesach decyzyjnych oraz identyfikacji głównych przyczyn problemów z danymi.

Wsparcie zdolności systemu azylowego w ramach FAMI zostało zaplanowane jako szereg działań uwzględniających środki wykonawcze a), b) oraz c).

W ramach środka wykonawczego a) zaplanowano:

- zwiększanie umiejętności i kwalifikacji personelu z zakresu kompleksowej obsługi OPT, komunikacji międzykulturowej, identyfikacji grup wrażliwych, informacji o krajach pochodzenia, przeciwdziałania dyskryminacji, zwiększanie zatrudnienia personelu, w tym tłumaczy; (zakres wsparcia - załącznik III pkt. 1b, 1h), wskaźnik O.1.2
- rozwój odpowiednich metod identyfikacji grup wymagających szczególnego traktowania i zwiększanie dostępu do działań odpowiednio dobranych do indywidualnych potrzeb OPT z grup szczególnie wrażliwych, jak odpowiednia opieka lekarska, pomoc psychologiczna, wzmocnienie infrastruktury i adekwatne wyposażenie pomieszczeń w asortyment dla dzieci czy zapewnianie łazienek/toalet dla osób niepełnosprawnych oraz szkolenia wzmacniające potencjał personelu w tym zakresie; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 1a, 1f), wskaźnik O.1.1.3
- rozwój odpowiednich metod identyfikacji nieletnich i dodatkowe działania i zasoby dostosowane do szczególnych potrzeb małoletnich bez opieki, w tym ochrona dzieci OPT przed przemocą oraz działania podnoszące świadomość personelu pracującego z OPT w ww. kwestiach; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 1g)
- dalszy rozwój MCA pod kątem użytkowników zewnętrznych w celu poprawy jakości danych i lepszego ich wykorzystania; prowadzenie badań, analiz, dostarczanie wiedzy specjalistycznej w zakresie objętym wsparciem funduszu. (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 1d, 1e, 1h)

W ramach środka wykonawczego b) zaplanowano:

- wzmocnienie systemu azylu i recepcji: poprawę warunków przyjmowania OPT poprzez rozwijanie infrastruktury recepcyjno - azylowej (w tym zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia) oraz świadczenie szerszego zakresu usług wsparcia, tj. wsparcie materialne i niematerialne OPT ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej i objętych ochroną czasową (np. pomoc prawna, psychologiczna, edukacja, pomoc medyczna, nauka języka polskiego, pomoc pre-integracyjna i socjalna), ze szczególnym uwzględnieniem osób z grup wrażliwych; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 2a, 2b, 2c, 2d) wskaźniki O.1.1.1, O.1.1.2,
- poprawę warunków mieszkalnych w sieci ośrodków przeznaczonych dla OPT i zapewnienie bezpieczeństwa osobom w nich przebywającym oraz potencjalnie rozbudowę tej sieci na potrzeby osób korzystających z ochrony czasowej w Polsce, m.in. poprzez zwiększenie liczby pracowników ochrony, prace remontowe, konserwacyjne i modernizacyjne, dostosowanie obiektów do aktualnie obowiązujących przepisów oraz ich wyposażenie, w tym uwzględniając rozwiązania proekologiczne, kompleksowe szkolenia pracowników UdSC i pracowników ochrony w kwestii bezpieczeństwa, wizyty studyjne w ramach wymiany informacji o rozwiązaniach wprowadzanych w ww. zakresie w pozostałych państwach UE; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 2e) wskaźniki O.1.3, O.1.4.
- zapewnienie nowoczesnych systemów informatycznych usprawniających pracę służb i obsługę OPT, w tym przyspieszenie procesu rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej i zapewnienie płynności wydawania zaświadczeń potwierdzających objęcie ochroną czasową poprzez udostępnienie nowoczesnych usług cyfrowych, jak również zapewnienie niezbędnej infrastruktury sprzętowej oraz dostępu do niej. (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 2f)

W ramach środka wykonawczego c) zaplanowano:

- zwiększanie współpracy z państwami trzecimi w celu budowy ich zdolności do skutecznego zarządzania migracją w obszarach priorytetowych z punktu widzenia RP.

Współpraca obejmie państwa wschodniego sąsiedztwa w ramach uczestnictwa Polski w Procesie Praskim – forum dialogu migracyjnego UE-byłe ZSRR, państwa Afryki Wschodniej w ramach uczestnictwa RP w Procesie Chartumskim – forum dialogu migracyjnego UE-Róg Afryki, Gruzję w związku z udziałem RP w Partnerstwie na rzecz mobilności UE-Gruzja itp. Przewiduje się współpracę z innymi krajami członkowskimi oraz ICMPD (pol.: Międzynarodowe Centrum Rozwoju Polityki Migracyjnej), które pełni rolę Sekretariatu większości inicjatyw wielostronnych w obszarze wymiaru zewnętrznego, których uczestnikiem jest Polska. Działania w tym zakresie będą polegać na wdrażaniu środków solidarnościowych na rzecz wsparcia państw członkowskich, m.in., poprzez: zapewnienie wsparcia technicznego w celu zarządzania azylem i migracją, szkolenia dla służb migracyjnych, delegowanie ekspertów, wymianę doświadczeń, wizyty studyjne, wsparcie budowy skutecznych systemów gromadzenia i przetwarzania danych w obszarze azylu i migracji i inne działania w zakresie budowania zdolności do zarządzania migracją i azylem państw członkowskich znajdujących się pod presją migracyjną lub w sytuacji kryzysu (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 2i).

Wsparcie operacyjne

W ramach wsparcia operacyjnego w tej dziedzinie beneficjentami będą UdSC, SG, Urzędy Wojewódzkie oraz potencjalnie inne organy służb migracyjnych. Powyższe jednostki, zgodnie ze swoimi kompetencjami ustawowymi, pełnią obowiązki i realizują zadania związane z szeroko pojętą płynną obsługą OPT ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej, w tym utrzymaniem i zarządzaniem systemem recepcyjno – azylowym, identyfikacją OPT, identyfikacją grup szczególnego traktowania, prowadzeniem postępowań, udzielaniem pomocy oraz świadczeń etc.

Wsparciem operacyjnym zostaną objęte wydatki na:

- koszty personelu obsługującego SP, wprowadzającego dane do systemu (wnioski o ochronę międzynarodową, ochronę czasową, związane z udzielaną pomocą socjalną) oraz sprzętem dla tych osób. Koszty personelu obejmą także personel w ośrodkach dla OPT ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej i objętych ochroną czasową (recepja, pracownicy socjalni, obsługa ośrodków, mentorzy/tłumacze, personel wspierający OPT i innych pracowników np. do spraw edukacyjnych,) oraz sprzętu dla ww. osób;
- koszty obejmujące bieżące utrzymanie ośrodków UdSC, przeznaczonych dla osób ubiegających się o ochronę międzynarodową;
- koszty funkcjonowania infolinii dla OPT prowadzonej przez UdSC, powstałej ze środków FAMI 2014-2020;
- koszty na wsparcie i utrzymanie rozwiązań powstających w ramach MCA i rozbudowanej w ramach tego projektu strony www.migracje.gov.pl;
- wydatki na bieżące funkcjonowanie SP prowadzonego przez UdSC i wykorzystywanego przez służby migracyjne (wsparcie techniczne, bieżące utrzymanie, aktualizacje systemu, zapobieganie awariom i usuwanie ich skutków) oraz infrastruktury teleinformatycznej, w ramach której działa zbiór rejestrów, zakup sprzętu komputerowego dla personelu;
- wydatki na wzmocnienie personelu IT zajmującego się utrzymaniem i rozwojem infrastruktury teleinformatycznej oraz obsługą aplikacji, a także wsparciem użytkowników pracujących na stacjach roboczych, gdzie instalowane są dodatkowe elementy, takie jak czytniki dokumentów i linii papilarnych. Wsparcie informatyczne powinno być szybkie i elastyczne co zapewni sprawną pracę w zakresie wydawania m.in. decyzji dla OPT.

Wykorzystanie przewidzianego wsparcia przyczynia się do osiągnięcia celów FAMI poprzez wzmocnienie systemu recepcyjno – azylowego, wzmocnienie zdolności technicznych oraz kompetencji i kwalifikacji polskich służb migracyjnych i pracowników zaangażowanych w działania w obszarze azylu.

Działanie szczególne:

AMIF/2023/SA/1.2.1/11 Improving reception conditions for applicants for international protection in Poland

Specific Actions in support of the implementation of the Pact on Migration and Asylum.

2.1. Specific objective 1. CEAS

2.1.2. Indicators

Reference: point (e) of Article 22(4) CPR

Table 1: Output indicators

ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
O.1.1	Number of participants supported	number	3,982	26,547
O.1.1.1	of which number of participants who received legal assistance	number	482	3,209
O.1.1.2	of which number of participants benefiting from other types of support, including information and assistance throughout the asylum procedure	number	3,500	23,338
O.1.1.3	of which number of vulnerable participants assisted	number	388	2,590
O.1.2	Number of participants in training activities	number	19	230
O.1.3	Number of newly created places in reception infrastructure in line with Union acquis	number	0	200
O.1.3.1	of which number of newly created places for unaccompanied minors	number	0	0
O.1.4	Number of renovated/refurbished places in reception infrastructure in line with Union acquis	number	0	1,318
O.1.4.1	of which number of renovated/refurbished places for unaccompanied minors	number	0	0

2.1. Specific objective 1. CEAS

2.1.2. Indicators

Reference: point (e) of Article 22(4) CPR

Table 2: Result indicators

ID	Indicator	Measurement unit	Baseline	Measurement unit for baseline	Reference year(s)	Target (2029)	Measurement unit for target	Source of data	Comments
R.1.5	Number of participants who consider the training useful for their work	number	0	share	2021	185	number	measurment reported by beneficiaries	Base - no subsequent and related AMIF data
R.1.6	Number of participants who report three months after the training activity that they are using the skills and competences acquired during the training	number	0	share	2021	205	number	measurment reported by beneficiaries	Base - no subsequent and related AMIF data
R.1.7	Number of persons placed in alternatives to detention	number	0	number	2021	0	number	-	-
R.1.7.1	of which number of unaccompanied minors placed in alternatives to detention	number	0	number	2021	0	number	-	-
R.1.7.2	of which number of families placed in alternatives to detention	number	0	number	2021	0	number	-	-

2.1. Specific objective 1. CEAS

2.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention

Reference: Article 22(5) CPR; and Article 16(12) AMIF Regulation, Article 13(12) ISF Regulation or Article 13(18) BMVI Regulation

Table 3: Indicative breakdown

Type of Intervention	Code	Indicative amount (Euro)
Intervention field	001.Reception conditions	71,564,095.26
Intervention field	002.Asylum procedures	17,000,000.00
Intervention field	003.Implementation of the Union acquis	22,075,055.93
Intervention field	004.Children in migration	3,199,979.00
Intervention field	005.Persons with special reception and procedural needs	6,000,000.00
Intervention field	006.Union resettlement programmes or national resettlement and humanitarian admission schemes (Annex III, point 2(g))	0.00
Intervention field	007.Operating support	1,800,000.00

2.1. Specific objective: 2. Legal migration and integration

2.1.1. Description of the specific objective

Wzrost legalnej migracji OPT do Polski notowany od 2014 r. ujawnił niedostatki polskiego systemu migracyjnego, m.in:

- niski stopień digitalizacji postępowań administracyjnych wymagających bezpośrednich kontaktów urzędów migracyjnych z klientem; niski poziom powtarzalności spraw typowych i konstrukcja postępowań administracyjnych wymagająca dużego zaangażowania zasobów ludzkich, co skutkuje przedłużaniem się postępowań administracyjnych poza ustawowe terminy
- rotacja personelu obsługującego postępowania w sprawach pobytowych oraz niedostateczna jego profesjonalizacja; niedostateczne zaopatrzenie organów migracyjnych w narzędzia usprawniające obsługę klientów oraz prowadzenie postępowań
- rozproszone, powielające się, częściowo niezdolne do szybkiego reagowania na zmiany środowiska prawnego i potrzeby klientów kanały informowania o migracji
- wysoki stopień skomplikowania prawa oraz niska świadomość prawa klientów utrudniająca ich współdziałanie w postępowaniu; bariera językowa
- niewystarczające rozpoznanie potrzeb OPT z krajów niemających historii migracji do Polski (Chiny, Nepal, Indie, Indonezja), które będzie wymagało przygotowania służb migracyjnych oraz działań informacyjnych i integracyjnych
- niezadowalający poziom działań rzeczniczo-edukacyjnych społeczności lokalnych, instytucji, pracodawców i migrantów; niewystarczające wsparcie dzieci i młodzieży migranckiej
- brak jednolitej struktury integracji OPT w województwach; niedostateczne wsparcie procesu integracji OPT ze społeczeństwem przyjmującym oraz niewystarczające działania kierowane do społeczeństwa przyjmującego.

W odpowiedzi na pojawiające się wyzwania konieczne będzie wsparcie opracowywania i wdrażania polityk promujących legalną migrację oraz wdrażania unijnego dorobku prawnego w zakresie legalnej migracji, w tym w obszarze egzekwowania standardów pracy.

Działania w ramach tego celu są zgodne z dokumentem „Polityka migracyjna Polski – diagnoza stanu wyjściowego”. Obecnie trwają prace nad dokumentem wykonawczym, który określi najważniejsze zadania w odniesieniu do migracji międzynarodowej. Zgodnie z nim, w celu ułatwienia legalnego wjazdu i pobytu w UE istotne będzie budowanie zdolności organów migracyjnych w zakresie rozwoju systemu prawa unijnego dot. zwiększenia mobilności wewnątrz UE i atrakcyjności UE oraz bieżącej obsługi klienta wobec stałego wzrostu napływu OPT do Polski tak, by zapobiegać przewlekłości postępowań administracyjnych. Dokument wykonawczy obejmie kwestie wzrostu zapotrzebowania na pracowników migracyjnych, w tym o wysokich kwalifikacjach. Dlatego planowane są dalsze działania ułatwiające legalny wjazd i pobyt w UE tej grupy OPT. W obliczu tych wyzwań istotne będzie prowadzenie przez UdSC oraz urzędy wojewódzkie aktywnej polityki informowania o prawie i procedurach dot. wjazdu i pobytu OPT na terytorium Polski, zgodnej z aktualnymi potrzebami i z wykorzystaniem różnych środków przekazu. Planuje się realizację ok. 10 pakietów informacyjnych i kampanii (O.2.4). Ponadto, ze względu na dwukierunkowy proces integracji, obejmujący działania społeczeństwa przyjmującego i samych migrantów, planowane są działania wzmacniające zaangażowanie władz lokalnych oraz organizacji pozarządowych. Analogicznie jak w perspektywie 2014-2020, w perspektywie 2021–2027 nie będą realizowane projekty dotyczące programów mobilności. W zarządzaniu migracją do Polski to narzędzie nie jest wykorzystywane, podobnie jak projekty dot. wsparcia w łączeniu rodzin. Przewiduje się jednak wsparcie dla 3300 (O.2.1) OPT oczekujących na repatriację i objętych środkami poprzedzającymi wyjazd.

Głównym założeniem działań integracyjnych jest dostęp do usług integracyjnych dla wszystkich zainteresowanych OPT legalnie przebywających w Polsce. Działania takie były dotychczas realizowane w ramach FAMI 2014-2020 i z przeprowadzonej ewaluacji wynika, że są cenne i potrzebne, dlatego

powinny być kontynuowane. Również ze względu na dynamiczny wzrost imigracji w latach 2014-2021 oraz wzrastającą liczbę OPT, działania te wymagają dalszego wsparcia. W związku z tym 1328 organów lokalnych i regionalnych otrzyma wsparcie w celu opracowania odpowiednich usług integracyjnych (O.2.2).

Kolejnym obszarem wymagającym wsparcia jest promowanie środków integracji w celu społecznego i gospodarczego włączenia obywateli państw trzecich.

Wyzwaniem jest stworzenie strategii integracji OPT w Polsce wobec różnorodności regionów (województw) pod względem liczby oraz kategorii OPT ich zamieszkujących. Przyjęty przez Radę Ministrów w marcu 2018 r. dokument „Priorytety społeczno-gospodarcze polityki migracyjnej” jest obowiązującym dokumentem wyznaczającym kierunki tworzenia w Polsce polityki migracyjnej, zawiera również zapisy dotyczące kształtu polityki integracji OPT i określa działania priorytetowe takie, jak nauczanie języka polskiego oraz stworzenie systemu punktów wsparcia dla OPT (tzw. one stop shop), oferujących pomoc, m. in., w znalezieniu mieszkania, informacji o kształceniu dzieci, procedurach i polskim prawie. Na potrzebę prowadzenia zharmonizowanych działań integracyjnych, szczególnie na poziomie regionów i dużych miast, gdzie koncentrują się OPT, wskazał również Raport Krajowego Mechanizmu Ewaluacji Integracji.

W odpowiedzi na zidentyfikowane w obszarze legalnej migracji/integracji wyzwania zostanie podjęty szereg inicjatyw, które skutkować będą wzmocnieniem kanałów upowszechniania wiedzy o legalnej migracji, lepszym dostosowaniem systemów obsługi wniosków, poprawą infrastruktury oraz unowocześnianiem i rozwojem systemów teleinformatycznych służących do obsługi legalnej migracji, w tym wdrożeniem e-usług, rozwojem umiejętności i kwalifikacji personelu, świadczeniem szerokiego zakresu usług adekwatnych do statusu OPT przebywających na terytorium Polski i silniejszym zaangażowaniem w proces integracji OPT instytucji działających na poziomie regionalnym i lokalnym.

Finasowanie zostanie przeznaczone również na potrzeby integracyjne osób przesiedlonych z Ukrainy.

Wzmacnianie i rozwijanie legalnej migracji oraz promowanie skutecznej integracji w ramach FAMI zostało zaplanowane jako szereg działań uwzględniających środki wykonawcze a), b), c) oraz d).

W ramach środka wykonawczego a) zaplanowano:

- prowadzeniem badań, analiz i dostarczanie ekspertyz w zakresie objętym wsparciem funduszu; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 m)
- kampanie informacyjne w różnych językach służące upowszechnieniu wiedzy o zasadach wjazdu i pobytu, tworzenie nowoczesnych portali internetowych organów migracyjnych, udostępnianie usług cyfrowych, tworzenie nowoczesnych systemów infolinii oraz punktów konsultacyjnych, kampanie informacyjne upowszechniające procedury migracyjne za pośrednictwem różnych środków przekazu oraz wydarzenia skierowane do konkretnych grup docelowych, działania informacyjne o zasięgu krajowym i regionalnym skierowane do OPT przebywających legalnie w Polsce, służące upowszechnieniu wiedzy na temat uzyskania zezwoleń pobytowych, o przysługujących prawach i wymaganych obowiązkach, w tym w dostępie do zatrudnienia i usług publicznych; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 a), wskaźnik O.2.4
- działania informacyjne prowadzone w Polsce obejmujące kwestie legalnej migracji, w szczególności skierowane do służb zatrudnienia, służb porządku publicznego i wymiaru sprawiedliwości oraz uczelni; tworzenie profesjonalnych infolinii oraz punktów informacyjnych przy organach migracyjnych nt. warunków wjazdu i pobytu w Polsce oraz wykonywania pracy przez OPT; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 a), wskaźnik O.2.1.
- wsparcie w zakresie uznawalności dyplomów i kwalifikacji zdobytych w krajach pochodzenia m.in. poprzez informowanie OPT, a także szkolenia dla pracowników uczelni i pracodawców; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 d)
- rozwijanie zasobów do prowadzenia rekrutacji za granicą zgodnie z zapotrzebowaniem polskiego rynku pracy, ocena umiejętności i kwalifikacji zawodowych, szkolenia niezawodowe zwiększające szanse na rynku pracy, kursy obywatelskie, kursy językowe; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 b,c), wskaźnik O.2.1

- działania wzmacniające zaangażowanie władz lokalnych oraz organizacji pozarządowych takie jak projekty w partnerstwie właściwych urzędów z organizacjami pozarządowymi; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 j), wskaźnik O.2.1

W ramach środka wykonawczego b):

- wzmocnienie i rozwój legalnej migracji do Polski poprzez ułatwienie sprawnej integracji OPT (osób oczekujących na repatriację). Planowane działania obejmują: szkolenia pozazawodowe zwiększające szanse na zatrudnienie, kursy orientacyjne, kursy języka polskiego, pomoc w znalezieniu zakwaterowania, udzielanie niezbędnych informacji na temat procedur i uwarunkowań kulturowych. (wskaźniki O.2.1 i O.2.4)

Budowanie zdolności organów migracyjnych zaplanowano poprzez:

- rozwój kapitału ludzkiego: stworzenie systemu specjalistycznych szkoleń i kursów, szkolenia pracowników w obszarze legalnej migracji, szkolenia językowe, szkolenia z zakresu międzykulturowości i niedyskryminacji, wymiana informacji i dobrych praktyk na szczeblu krajowym i europejskim/międzynarodowym; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 m)
- budowę i rozwój krajowych systemów informatycznych (w obszarze legalnego wjazdu) wspierających procedury administracyjne, zapewniających interoperacyjność systemów, ich zgodność z prawem unijnym i potrzebami krajowymi, a także wdrażanie e-usług oraz rozwój infrastruktury organów działających w obszarze legalnej migracji); (zakres wsparcia - zał. III pkt 3 m)
- inwestycje w nowoczesne systemy informatyczne i technologie obsługi oraz prognozowania procesów migracyjnych, automatyzacja i digitalizacja procesów, budowa narzędzi informatycznych oraz modernizacja i rozbudowa SP w tym Krajowego Systemu Konsultacyjnego, zapewnienie kompatybilności między krajowymi bazami danych; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 m)
- optymalizację obsługi OPT oraz procedur uzyskania zezwolenia na pobyt przez urzędy wojewódzkie w celu skrócenia czasu trwania procedur, również poprzez modernizację infrastruktury usługowej (zakup sprzętu i wyposażenia, remont i rozbudowa gdzie konieczne); (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 m)
- rozwijanie funkcjonalności Migracyjnego Centrum Analitycznego w celu lepszego diagnozowania i prognozowania trendów migracyjnych; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 m)
- rozwijanie zdolności do gromadzenia, analizowania i rozpowszechniania danych dotyczących przepływów i procedur migracyjnych, w tym legalizacji pobytu oraz sytuacji migrantów na polskim rynku pracy; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 m)
- monitoring i ewaluację realizacji strategii migracyjnych, polityk oraz narzędzi integracyjnych na poziomie krajowym, regionalnym oraz lokalnym, wypracowanie metod oceny oraz wskaźników umożliwiających wykazanie stopnia ich skuteczności, projekty badawcze, badania obejmujące kwestie legalnej migracji, testowanie i wdrażanie nowych rozwiązań; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 m)
- budowę i rozwój narzędzi umożliwiających szybkie reagowanie na zmieniające się potrzeby statystyczno-analityczne z zakresu migracji i ochrony międzynarodowej, w tym wsparcie dla instytucji zajmujących się kreowaniem polityk migracyjnych; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 m)

Wzmocnienie zdolności administracyjnych ma na celu ułatwienie legalnego wjazdu beneficjentom pomocy.

W ramach środka wykonawczego c) zaplanowano:

- realizację wspólnych działań z wybranymi państwami trzecimi dot. analizy zjawisk migracyjnych przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii informatycznych; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 c, m)

- wsparcie państw trzecich w zarządzaniu migracją legalną i integracją; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 b)

W ramach środka wykonawczego d) zaplanowano:

- poszerzenie infrastruktury integracyjnej obejmującej wykorzystanie struktur samorządowych i wzmocnienie roli różnych instytucji i organizacji, w tym instytucji kultury i edukacji oraz instytucji lokalnych; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 h, i, j)
- tworzenie sieci Centrów Integracji Cudzoziemców (CIC) w oparciu o formułę one stop shop; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 f, g, h, i, j, k, l). Liczbę wszystkich wspieranych OPT szacuje się na 150 000 osób (wskaźnik O.2.3). Zdecydowana większość tych osób otrzyma wsparcie w ramach kompleksowych, projektów (działania integracyjne) realizowanych przez władze lokalne i regionalne w całej Polsce. Koordynacja działań będzie zapewniona w trakcie realizacji projektów. W perspektywie 2014-2020 Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS) realizowało dwa projekty, w których opracowano model integracji cudzoziemców w Polsce oraz stworzono CIC (pilotaż w dwóch województwach), co miało na celu stworzenie podstaw do trwałego, systemowego rozwiązania dla integracji cudzoziemców w Polsce. Następnie strategia ta zostanie wdrożona na terytorium całej Polski (wskaźnik O.2.7).
- kształcenie asystentów integracyjnych, których zadaniem będzie pomoc OPT na pierwszym etapie integracji; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 k)
- podnoszenie kompetencji pracowników systemu pieczy zastępczej dla małoletnich OPT bez opieki; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 m)
- doradztwo i pomoc w kwestiach legalizacji pobytu, administracyjnych i prawnych, przysługujących praw pracowniczych, przeciwdziałania dyskryminacji i przestępstw z nienawiści, w obszarach zakwaterowania i środków utrzymania, doradztwa i pomocy integracyjnej, opieki zdrowotnej, psychologicznej i socjalnej, systemu edukacji, opieki nad dziećmi oraz łączenia rodzin; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 f, g, e), wskaźnik O.2.3.2
- środki kształcenia młodzieży oraz dorosłych: kursy językowe na różnych poziomach oraz działania zwiększające kompetencje i świadomość prawną mające na celu ułatwienie dostępu do rynku pracy; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 d, h) wskaźniki O.2.3.1, O.2.3.2 i O.2.3.3.
- wspieranie usamodzielniania się i samowystarczalności, wzmacnianie mechanizmów samopomocowych wśród OPT; działania promujące włączanie osób z grup docelowych w działania skierowane do nich oraz społeczeństwa przyjmującego; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 l) wskaźnik O.2.3.2 i O.2.3.3
- działania preintegracyjne, działania wprowadzające OPT w społeczeństwo przyjmujące i ułatwiające adaptację w nowym środowisku i integrację, w tym ułatwiające pozyskiwanie informacji o prawach i obowiązkach, dostępności do usług, opiece nad dziećmi, uczestnictwie w życiu społecznym i kulturalnym; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 3 f, h, i, k, l) wskaźnik O.2.3.2.
- działania skierowane do grup wymagających szczególnego traktowania, również kobiet, dzieci, małoletnich bez opieki, osób starszych, osób niepełnosprawnych, ofiar handlu ludźmi, beneficjentów ochrony międzynarodowej oraz ochrony czasowej; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 a-m) wskaźnik O.2.3.2.
- działania wspierające integrację dzieci OPT w szkołach skierowane do społeczności szkolnej; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 l)
- wsparcie dla pracowników oświaty wspierających proces integracji OPT; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 m)
- działania skierowane do studentów i absolwentów będących OPT dot. świadomości prawnej w obszarze legalnej migracji oraz wspomaganie ich integracji ze społeczeństwem polskim; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 3 f, h, i, k, l)

- rozwój i wzmocnienie platform konsultacyjnych dla OPT oraz platform dialogu międzykulturowego i religijnego, w tym budowa kompetencji trzeciego sektora, a także wspierania włączania OPT w społeczeństwo obywatelskie oraz istniejące platformy konsultacyjne; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 l)
- działania kierowane do społeczeństwa przyjmującego oraz na rzecz dialogu międzykulturowego, zapobiegania jakimkolwiek formom dyskryminacji OPT w urzędach, szkołach, dostępie do rynku pracy, ochronie zdrowia oraz kontaktach międzyludzkich; (zakres wsparcia – zał. III pkt. 3 l, m), np. wspólne wydarzenia kulturalne i edukacyjne, stwarzające nieformalne możliwości spotkań i współpracy między cudzoziemcami a przedstawicielami społeczeństwa przyjmującego, wolontariat, kampanie informacyjne, zajęcia w szkołach budujące postawy otwartości i tolerancji, działania zwiększające wrażliwość kulturową i budujące pozytywny wizerunek migrantów.

W ramach środka wykonawczego d) Polska zezwala na włączenie bliskich krewnych osób objętych środkami integracji, o których mowa w zał. III, w zakresie koniecznym do skutecznej realizacji tych środków.

Działania z FAMI będą komplementarne z EFS+, który koncentrował się będzie m.in. na integracji obcokrajowców na rynku pracy i w społeczeństwie i wzmacnianiu potencjału pracowników administracji publicznej w zakresie zatrudnienia obcokrajowców, a także wspieraniu integracji społeczno-zawodowej obywateli państw trzecich. Planuje się finansowanie działań integracyjnych także z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Wyłącznie ze środków krajowych finansowane będą tak jak dotychczas indywidualne programy integracji OPT, określone w ustawie o pomocy społecznej. Pozostałe środki to fundusze własne samorządów.

Wsparcie operacyjne

W ramach wsparcia operacyjnego w tej dziedzinie beneficjentami będą służby migracyjne, głównie MRiPS, UdSC oraz Urzędy Wojewódzkie. Powyższe jednostki, zgodnie ze swoimi kompetencjami ustawowymi, pełnią obowiązki i realizują zadania związane z szeroko pojętą integracją OPT.

Wsparciem operacyjnym zostaną objęte wydatki na:

- koszty personelu obsługującego SP, wprowadzającego dane do systemu (wnioski związane z legalną migracją i udzielaną pomocą socjalną);
- koszty zakupu, wsparcia i utrzymania sprzętu komputerowego dla personelu zaangażowanego w obsługę i wsparcie OPT oraz obsługę SP;
- koszty funkcjonowania infolinii dla OPT prowadzonej przez UdSC;
- koszty na wsparcie i utrzymanie rozwiązań powstających w ramach MCA;
- wydatki na bieżące funkcjonowanie SP, prowadzonego przez UdSC i wykorzystywanego przez służby migracyjne (wsparcie techniczne, bieżące utrzymanie, aktualizacje systemu, zapobieganie awariom i usuwanie ich skutków) oraz infrastruktury teleinformatycznej, na której działa rejestr.

Wykorzystanie przewidzianego wsparcia przyczynia się do osiągnięcia celów FAMI poprzez wzmocnienie zdolności operacyjnych i technicznych oraz kompetencji i kwalifikacji polskich służb migracyjnych zaangażowanych w działania w obszarze legalnej migracji.

Działania szczególne:

AMIF/2023/SA/1.2.3/01 “Together to Independence”

Specific Action to support Member States in the implementation of the Pact on Migration and Asylum and for hosting displaced persons from Ukraine with temporary protection

2.1. Specific objective 2. Legal migration and integration

2.1.2. Indicators

Reference: point (e) of Article 22(4) CPR

Table 1: Output indicators

ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
O.2.1	Number of participants in pre-departure measures	number	200	3,300
O.2.2	Number of local and regional authorities supported to implement integration measures	number	95	1,328
O.2.3	Number of participants supported	number	10,000	168,500
O.2.3.1	of which number of participants in a language course	number	1,000	20,000
O.2.3.2	of which number of participants in a civic orientation course	number	700	17,000
O.2.3.3	of which number of participants who received personal professional guidance	number	650	14,000
O.2.4	Number of information packages and campaigns to raise awareness of legal migration channels to the Union	number	1	10
O.2.5	Number of participants receiving information and/or assistance to apply for family reunification	number	0	0
O.2.6	Number of participants benefitting from mobility schemes	number	0	0
O.2.7	Number of integration projects where local and regional authorities are the beneficiary	number	16	32

2.1. Specific objective 2. Legal migration and integration

2.1.2. Indicators

Reference: point (e) of Article 22(4) CPR

Table 2: Result indicators

ID	Indicator	Measurement unit	Baseline	Measurement unit for baseline	Reference year(s)	Target (2029)	Measurement unit for target	Source of data	Comments
R.2.8	Number of participants in language courses who have improved their proficiency level in the host-country language upon leaving the language course by at least one level in the Common European Framework of Reference for Languages or national equivalent	number	0	share	2021	10,500	number	measurement reported by beneficiaries	---
R.2.9	Number of participants who report that the activity was helpful for their integration	number	0	share	2021	114,000	number	measurement reported by beneficiaries	Obejmuje: AMIF/2023/SA/ 1.2.3/01 “Together to Independence” Specific action on Pact implementation
R.2.10	Number of participants who applied for their qualification or skills acquired in a third country to be recognised / assessed	number	0	number	2021	0	number	-	-
R.2.11	Number of participants who applied for a long-term residence status	number	0	number	2021	0	number	-	-

2.1. Specific objective 2. Legal migration and integration

2.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention

Reference: Article 22(5) CPR; and Article 16(12) AMIF Regulation, Article 13(12) ISF Regulation or Article 13(18) BMVI Regulation

Table 3: Indicative breakdown

Type of Intervention	Code	Indicative amount (Euro)
Intervention field	001.Development of integration strategies	2,000,000.00
Intervention field	002.Victims of trafficking in human beings	500,000.00
Intervention field	003.Integration measures – information and orientation, one stop shops	83,592,268.57
Intervention field	004.Integration measures – language training	12,000,000.00
Intervention field	005.Integration measures – civics and other training	4,000,000.00
Intervention field	006.Integration measures – Introduction, participation, exchanges host society	4,000,000.00
Intervention field	007.Integration measures – basic needs	20,866,700.00
Intervention field	008.Pre-departure measures	500,000.00
Intervention field	009.Mobility schemes	0.00
Intervention field	010.Acquisition of legal residence	53,000,000.00
Intervention field	011.Vulnerable persons, including unaccompanied minors	23,112,000.00
Intervention field	012.Operating support	6,600,000.00

2.1. Specific objective: 3. Return

2.1.1. Description of the specific objective

Zgodnie z ustawą o cudzoziemcach za finansowanie pomocy w dobrowolnym powrocie i organizowanie powrotu przymusowego odpowiedzialna jest Straż Graniczna.

W 2019 r. SG wydała prawie 30 tys. decyzji o zobowiązaniu do powrotu. Liczba decyzji rośnie od 2016 r. (z zaobserwowanym spadkiem w 2020 r. ze względu na COVID-19), a poziom ich wykonalności jest wysoki i wynosi średnio ponad 75%. Decyzje z dobrowolnym terminem wyjazdu stanowią ok. 90%.

Wysoki poziom ich realizacji przez OPT wskazuje, że podstawową formą realizacji powrotów jest dobrowolne wykonanie decyzji. W 2019 r. z pomocy w dobrowolnym powrocie, organizowanej przez Międzynarodową Organizację ds. Migracji (IOM) i finansowanej przez SG, skorzystało 412 OPT, w 2020 - 180 OPT. Powroty w ramach programu pomocy w dobrowolnym powrocie stanowią ok. 2% wszystkich powrotów. W 2019 r. 1 020 OPT otrzymało decyzje bez terminu dobrowolnego wyjazdu, w 2020 - 1 022 OPT. Zanotowano wzrost poziomu realizacji tych decyzji, podlegających przymusowemu wykonaniu, wyniósł on średnio ponad 80%. W 2019 r. na podstawie umów o readmisji, w trybie uproszczonym, przekazanych do państw trzecich zostało 160 osób, w 2020 r. – 138 osób.

Zgodnie z ustawą o cudzoziemcach SG wykonuje również inne czynności związane z realizacją powrotu oraz wydaje postanowienia w sprawie zastosowania wobec OPT środków alternatywnych do umieszczenia w strzeżonym ośrodku. Są to: prowadzenie czynności związanych z wydaniem decyzji o zobowiązaniu OPT do powrotu, organizowanie przymusowego powrotu OPT do kraju pochodzenia; wzmacnianie istniejącej infrastruktury dotyczącej zakwaterowania, przyjmowania lub detencji OPT; aktywna współpraca z Państwami Trzecimi; rozwijanie profesjonalnych kompetencji oraz kwalifikacji personelu SG oraz innych podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie nielegalnej migracji (np. Państwowej Inspekcji Pracy).

Główne wyzwania identyfikowane w tym obszarze to problemy związane z niedostatecznej jakości infrastrukturą dla OPT, koniecznością zapewnienia OPT odpowiednich warunków pobytu w pomieszczeniach SG, zabezpieczenia podstawowych potrzeb, tj. badań medycznych, wsparcia materialnego, ciągłego podnoszenia kwalifikacji personelu SG w zakresie postępowania z OPT, a w szczególności z OPT z grup wrażliwych, usprawnieniem prowadzonych postępowań administracyjnych skutkujących organizacją powrotu dla OPT, rozwojem i wzmocnieniem współpracy oraz wymianą informacji operacyjnych pomiędzy Strażą Graniczną a służbami migracyjnymi i placówkami dyplomatycznymi Państw Trzecich.

W zakresie powrotów dobrowolnych kluczowe jest zapewnienie doradztwa oraz pomocy reintegracyjnej dla OPT. W przypadku powrotów dobrowolnych SG może je organizować przy pomocy podmiotu, do którego statutowych obowiązków należy organizacja dobrowolnych powrotów. W 2005 r. zostało podpisane porozumienie pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji a IOM w zakresie współpracy w obszarze dobrowolnych powrotów, które stanowi podstawę do realizacji dobrowolnych powrotów w Polsce.

Planowane jest ustanowienie niezależnego mechanizmu monitorowania praw podstawowych osób w procedurach azylowych i powrotowych.

W związku ze zwiększaniem efektywności umów o readmisji i porozumień dwustronnych w ramach prac nad paktem o migracji i azylu przy wykorzystaniu środków FAMI Polska planuje wspierać ten cel, zwłaszcza przy wzmacnianiu współpracy z państwami trzecimi w zakresie zapobiegania migracji nieuregulowanej i umożliwiania zrównoważonych powrotów, w tym budowaniu zdolności do readmisji ich własnych obywateli. Nowy pakt o migracji i azylu kładzie również większy nacisk na zacieśnienie współpracy między państwami członkowskimi w zakresie realizacji powrotów, w tym w ramach działań solidarnościowych, które mogłyby być rozwijane ze wsparciem FAMI. W celu realizacji tego celu, Polska zamierza objąć procedurą powrotową 4 081 osób (R.3.7). Ponadto, przewidziana w ramach podlegającego negocjacom paktu, graniczna procedura powrotowa wymagać będzie zapewnienia odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej detencję lub stosowanie środków alternatywnych do detencji wobec OPT, którym na granicy odmówiono udzielenia ochrony międzynarodowej i których

zobowiązano do powrotu. W tym celu utworzonych zostanie 30 miejsc w ośrodkach detencyjnych (O.3.4), a 384 zostaną wyremontowane (O.3.5).

W odpowiedzi na zidentyfikowane w obszarze powrotów wyzwania zostanie podjęty szereg działań, które zapewnią świadczenie szerokiego zakresu usług pomocy odpowiedniej do statusu OPT, jak udostępnianie osobom powracającym bezpłatnej pomocy prawnej, wzmocnienie systemu monitorowania powrotów przez niezależne organizacje pozarządowe, rozwój umiejętności i kwalifikacji personelu służb migracyjnych (6 000 osób weźmie udział w szkoleniach (O.3.1), wzmocnienie systemu powrotów i reintegracji z priorytetem udzielanym powrotom dobrowolnym (1325 osób otrzyma pomoc reintegracyjną – O.3.3, R.3.6), rozwój odpowiednich metod identyfikacji grup wymagających szczególnego traktowania i udzielanie im niezbędnej pomocy, prowadzenie badań, analiz i dostarczanie ekspertyz w zakresie objętym wsparciem funduszu, wzmocnienie współpracy i wzajemnego wsparcia między państwami członkowskimi w zakresie skutecznej realizacji powrotów i readmisji, w tym w ramach działań solidarnościowych, rozwój wsparcia operacji powrotowych z państw trzecich, wzmocnieniem współpracy z państwami trzecimi w zakresie przeciwdziałania nieuregulowanej migracji.

W związku ze zwiększającym się napływem OPT wzrasta skala i wykrywalność nielegalnej migracji oraz nielegalnego wykonywania pracy. W odpowiedzi na to zjawisko SG planuje utworzenie sieci placówek aglomeracyjnych (głównie w dużych miastach), realizujących wyłącznie zadania polegające na rozpoznawaniu, zapobieganiu i zwalczaniu zjawisk nielegalnej migracji wewnątrz terytorium kraju, z wyłączeniem zadań związanych z kontrolą ruchu granicznego. Celem działań prowadzonych w tym zakresie będzie identyfikacja i przeciwdziałanie tworzeniu zachęt do nielegalnej migracji oraz nielegalnego zatrudniania OPT.

Dodatkowo SG pełni zadania związane z identyfikacją i przeciwdziałaniem tworzeniu zachęt do nielegalnej migracji oraz nielegalnego zatrudniania OPT.

Przyczynianie się do przeciwdziałania migracji nieuregulowanej oraz promowanie i przyczynianie się do skutecznej wstępnej reintegracji w państwach trzecich w ramach FAMI zostało zaplanowane jako szereg działań uwzględniających środki wykonawcze a), b), c) oraz d).

Aby uniknąć nakładania się i dążyć do zidentyfikowania synergii, zapewniona zostanie współpraca z Agencją Frontex.

W ramach środka wykonawczego a) zaplanowano:

- prowadzenie prac remontowo-budowlanych, tj. rozbudowę i udoskonalenie istniejącej infrastruktury służącej pobytowi OPT w ośrodkach SG oraz usług i warunków zakwaterowania, przyjmowania lub detencji obywateli państw trzecich; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 a), wskaźnik O.3.2
- poprawa warunków poprzez utrzymanie i doposażenie w sprzęt i urządzenia służące podniesieniu standardu istniejącej infrastruktury służącej zakwaterowaniu, przyjmowaniu lub zatrzymywaniu zgodnie z zaleceniami Europejskiego Komitetu do Spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu - w zależności od dostępności środków i zasobów (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 a), wskaźnik O.3.4 i O.3.5
- zapewnianie OPT pomocy proceduralnej, doradztwa w zakresie powrotu, a także informacji i doradztwa podczas dopełniania formalności administracyjnych, zwłaszcza osobom wymagającym szczególnego traktowania; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 e)
- zapewnianie OPT opieki medycznej, psychologicznej, prawnej i językowej, niezbędnego wsparcia materialnego i pomocy socjalnej zwłaszcza osobom wymagającym szczególnego traktowania, zgodnie z wymaganiami ustanowionymi w Dyrektywie Powrotowej; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 e)
- identyfikacja grup wymagających szczególnego traktowania, opracowanie oraz udzielanie pomocy adekwatnej do potrzeb; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 e, f)
- realizację operacji powrotowych, dobrowolnych oraz przymusowych w tym readmisji, wykonywanych drogą lądową i lotniczą; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 h), wskaźnik O.3.3, R.3.6 i R.3.7

- działania monitorujące prowadzone w odniesieniu do powrotów przymusowych przez niezależne organizacje pozarządowe, w których statucie znajdują się zadania ukierunkowane na przestrzeganie praw człowieka; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 c)
- wdrażanie zaleceń ewaluacji Schengen (i ewentualnych przyszłych zaleceń ewaluacji Schengen dotyczących powrotu) (zakres wsparcia – załącznik III pkt 4 a-m)

W ramach środka wykonawczego b) zaplanowano:

- szkolenia personelu w zakresie sprawnego i skutecznego prowadzenia operacji powrotowych, zarządzania procedurami oraz ich wdrażania (m. in. szkolenia językowe oraz specjalistyczne, w tym szkolenia tematyczne: komunikacja międzykulturowa, antydyskryminacyjna, wrażliwość na potrzeby osób z grup wymagających szczególnego traktowania) oraz szkolenia z zakresu czynności weryfikacyjno-kontrolnych podczas prowadzonych kontroli legalności pobytu oraz kontroli legalności zatrudnienia OPT na terytorium RP; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 a, d), wskaźnik O.3.1
- wzmocnienie zdolności SG w kluczowych aglomeracjach miejskich poprzez tworzenie (modernizację/adaptację) i wyposażanie obiektów aglomeracyjnych. Aglomeracje miejskie, poprzez większą anonimowość, są zachętą do nielegalnego pobytu OPT oraz innych nadużyć związanych z nielegalnym pobytom i pracą. Budowa obiektów aglomeracyjnych pozwoli skuteczniej zająć się czynnikiem zachęcającym do nielegalnej migracji stwarzanym przez perspektywę zatrudnienia w UE oraz na organizację przymusowych powrotów pozostających w kompetencji SG (zakres wsparcia – załącznik III pkt 4 d, l). Działanie jest zgodne z dyrektywą 2009/52/WE.
- rozbudowę i doskonalenie bazy szkoleniowej SG przeznaczonej do prowadzenia szkoleń rozwijających profesjonalne kompetencje oraz kwalifikacje funkcjonariuszy SG oraz przedstawicieli innych służb z Państw Członkowskich oraz Państw Trzecich; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 a, k)
- rozwijanie zdolności analitycznych organów państwowych w celu lepszego diagnozowania i prognozowania migracji nieuregulowanej poprzez budowę systemów informatycznych oraz rozwijanie kompetencji pracowników; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 a)
- wprowadzanie nowych i doskonalenie istniejących rozwiązań służących skutecznemu monitorowaniu powrotów przymusowych (pozostających we właściwości SG, w przypadku zmian w ustawie monitoring będzie mógł dotyczyć również powrotów dobrowolnych), w tym zakup sprzętu do tworzenia i rozwoju struktur oraz systemów informatycznych; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 c), wskaźnik O.3.2
- działania przygotowawcze dotyczące powrotów, m.in., identyfikacja obywateli państw trzecich, wydawanie dokumentów podróży, poszukiwanie członków rodziny, badania lekarskie, pomoc medyczna, organizacja podróży, doradztwo przed powrotem, wsparcie przed oraz po powrocie, również finansowe oraz obejmujące zakwaterowanie i wyżywienie; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 e, f, g), wskaźnik R.3.6, R.3.7
- podwyższanie standardu doprowadzeń poprzez zakup pojazdów do transportu obywateli państw trzecich, sprzętu oraz usług niezbędnych w doprowadzeniach, przeznaczonych dla OPT i funkcjonariuszy SG; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 e), wskaźnik O.3.2
- środki wdrażające Plan działań UE w zakresie powrotów i możliwe działania następne w związku z planem powrotów, mające na celu zwiększanie skuteczności unijnego systemu powrotów nielegalnych migrantów, opracowywane i wdrażane w ramach innowacyjnej współpracy z innymi państwami członkowskimi; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 l)
- działania mające na celu promowanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy podmiotami państw członkowskich zajmującymi się kwestią powrotów, w szczególności organizacja i udział w spotkaniach z przedstawicielami państw członkowskich; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 l)

- wspólne działania podmiotów państw członkowskich oraz wsparcie na rzecz innych państw członkowskich w zakresie skutecznej realizacji powrotów, w tym w ramach środków solidarnościowych; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 l)
- działania zmierzające do wzmocnienia zdolności do opracowywania skutecznej i trwałej polityki w zakresie powrotów, w szczególności służące wymianie informacji, najlepszych praktyk i doświadczeń, a także łączenia zasobów, którymi dysponują państwa członkowskie angażujące zainteresowane podmioty; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 l)
- działania zwiększające zdolność do gromadzenia, analizy i rozpowszechniania danych i informacji dotyczących procedur i środków w zakresie powrotów, zdolności do przyjmowania i zatrzymywania, powrotów przymusowych i dobrowolnych, monitorowania i reintegracji; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 l)
- działania ukierunkowane na ocenę polityk w zakresie powrotów, w szczególności: opracowywanie danych, wskaźników, analiz porównawczych, badań czy oceny skutków; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 l)

Polska od wielu lat pozostaje aktywna w realizacji zarówno powrotów dobrowolnych jak i przymusowych, poprzez które przeciwdziała nieuregulowanej migracji oraz zwiększa efektywność wykonywania umów readmisyjnych oraz trwałość powrotów. Głównym celem jest realizacja działań dotyczących powrotów z poszanowaniem godności ludzkiej i praw człowieka, dlatego też zostają utrzymane preferencje dla powrotów dobrowolnych wobec powrotów przymusowych.

W ramach środka wykonawczego c) zaplanowano:

- działania w zakresie wspomaganych dobrowolnych powrotów, poszukiwania rodzin i reintegracji, przy jednoczesnym poszanowaniu najlepszego interesu dziecka. Działania mogą obejmować: działania informacyjno-promocyjne, doradztwo w zakresie powrotu, pomoc w dobrowolnym powrocie i reintegracji, wzmocnienie systemu wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji, umożliwienie im dostępu do niezbędnej pomocy; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 g), wskaźnik O.3.3. i R.3.6
- doradztwo oraz pomoc reintegracyjna dla OPT, w tym zachęty finansowe, szkolenia, staże, pomoc w znalezieniu zatrudnienia, wsparcie przy rozpoczęciu działalności gospodarczej, pomoc medyczna i psychologiczna; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 g, m, i), wskaźnik O.3.3. i R.3.6

W ramach środka wykonawczego d) zaplanowano:

- współpracę z organami i instytucjami w państwach trzecich służącą podjęciu działań w zakresie powrotów zarówno dobrowolnych, jak i przymusowych, w tym readmisji; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 k)
- działania w państwach trzecich, mające na celu zapewnienie OPT odpowiedniej pomocy; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 i, j). Realizacja projektów z lub w państwach trzecich będzie konsultowana z Komisją przed ich zatwierdzeniem (zgodnie z art. 16(11) rozporządzenia FAMI).
- budowę zdolności w partnerskich państwach trzecich w obszarze organizacji powrotów, readmisji i reintegracji własnych obywateli oraz detencji i środków alternatywnych w zgodzie ze standardami międzynarodowymi, w tym poprzez wspieranie współpracy między odpowiednimi instytucjami państw trzecich a służbami państw członkowskich oraz wsparcie rozwoju systemu monitoringu powrotów; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 k)
- działania informacyjno-promocyjne w krajach trzecich, mające na celu podniesienie świadomości w zakresie legalnych kanałów migracyjnych oraz zagrożeń związanych z nielegalną migracją; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 k, m)
- wsparcie budowy profesjonalnych kadr w partnerskich państwach trzecich w obszarze zapobiegania nieuregulowanej migracji (szkoły letnie, staże, wizyty studyjne, wymiana doświadczeń, szkolenia dla młodych pracowników, analityków, słuchaczy jednostek przygotowujących kadry dla służb migracyjnych, wsparcie techniczne i sprzętowe), ze

szczególnym uwzględnieniem zarządzania granicami, zwalczania i zapobiegania handlowi ludźmi, zwalczania i zapobiegania fałszerstwom dokumentów podróży, z potencjalnym wykorzystaniem doświadczeń ugrupowań regionalnych istotnych dla PL: V4, Rada Państw Morza Bałtyckiego etc.; (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 k, m)

- prowadzenie kampanii informacyjnych w celu dostarczania wiarygodnych, rzeczowych i wyważonych informacji na temat zagrożeń związanych z nieuregulowaną migracją i przemytem migrantów w państwach trzecich, odpowiednich alternatyw prawnych dla migracji i możliwości ekonomicznych w kraju lub regionie pochodzenia, a także możliwości programów dobrowolnych powrotów i reintegracji z krajów tranzytowych. (zakres wsparcia – załącznik III pkt. 4 k)

Wsparcie operacyjne

W ramach wsparcia operacyjnego w tej dziedzinie beneficjentami będą służby migracyjne, głównie SG, która zgodnie ze swoimi kompetencjami ustawowymi jest odpowiedzialna za pomoc w dobrowolnym powrocie i organizowanie powrotów przymusowych.

Wsparciem operacyjnym zostaną objęte wydatki na:

- koszty personelu: Analityków Projektów Informatycznych i Testerów Oprogramowania - funkcjonariuszy wchodzących w skład poszczególnych podzespołów, powoływanych decyzjami Komendanta Głównego SG i wykonujących czynności obejmujące m.in. przygotowanie dokumentacji analitycznej tworzonych systemów teleinformatycznych, definiowanie relacji między obiektami biznesowymi, czas życia poszczególnych obiektów, strukturę danych w bazie danych oraz opracowanie scenariuszy testowych, a także wykonywanie przypadków testowych wytworzonego oprogramowania informatycznego w oparciu o scenariusze testowe;
- koszty wymiany sprzętu lub systemów informatycznych. Obecnie używane urządzenia komputerowe zostały zakupione w latach 2013 – 2015 i zastosowana w nich technologia nie pozwala na efektywne wykonywanie czynności administracyjno-biurowych, ze względu na brak kompatybilności nowotworzonych baz danych z systemami operacyjnymi tych urządzeń, jak również brak dostępności materiałów eksploatacyjnych;
- koszty usług takich jak konserwacja sprzętu lub systemów informatycznych.

Wsparcie operacyjne związane z kosztami personelu oraz utrzymaniem/wymianą sprzętu i systemów informatycznych SG pomoże zapewnić zintegrowane i skoordynowane podejście w ramach działań prowadzonych do osiągnięcia celów FAMI poprzez wzmocnienie zdolności operacyjnych i technicznych oraz kompetencji i kwalifikacji polskich służb migracyjnych zaangażowanych w działania w obszarze powrotów.

Działania szczególne:

„Wprowadzenie pilotażowe nowych narzędzi i usług w zakresie dobrowolnych powrotów dla cudzoziemców przebywających w ośrodkach detencyjnych”

Specific Actions in support of the implementation of the Pact on Migration and Asylum

2.1. Specific objective 3. Return

2.1.2. Indicators

Reference: point (e) of Article 22(4) CPR

Table 1: Output indicators

ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
O.3.1	Number of participants in training activities	number	900	6,740
O.3.2	Number of equipment purchased, including number of ICT systems purchased / updated	number	36	243
O.3.3	Number of returnees who received re-integration assistance	number	199	1,445
O.3.4	Number of places in detention centres created	number	0	30
O.3.5	Number of places in detention centres refurbished/renovated	number	0	384

2.1. Specific objective 3. Return

2.1.2. Indicators

Reference: point (e) of Article 22(4) CPR

Table 2: Result indicators

ID	Indicator	Measurement unit	Baseline	Measurement unit for baseline	Reference year(s)	Target (2029)	Measurement unit for target	Source of data	Comments
R.3.6	Number of returnees voluntarily returned	number	0	number	2021	2,125	number	measurement reported by beneficiaries	End goal- returnees with AMIF support. The number includes AMIF/2024/SA/ 3.3.1/05 - Piloting new Voluntary Return tools and services for foreigners in detention facilities. Explanation in the Methodology.
R.3.7	Number of returnees who were removed	number	0	number	2021	4,081	number	measurement reported by beneficiaries	The end goal is people expelled with AMIF support
R.3.8	Number of returnees subject to alternatives to detention	number	0	number	2021	22	number	measurement reported by beneficiaries	The end goal is people transferred with AMIF support

2.1. Specific objective 3. Return

2.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention

Reference: Article 22(5) CPR; and Article 16(12) AMIF Regulation, Article 13(12) ISF Regulation or Article 13(18) BMVI Regulation

Table 3: Indicative breakdown

Type of Intervention	Code	Indicative amount (Euro)
Intervention field	001.Alternatives to detention	0.00
Intervention field	002.Reception/detention conditions	13,000,000.00
Intervention field	003.Return procedures	8,000,000.00
Intervention field	004.Assisted voluntary return	5,965,665.66
Intervention field	005.Reintegration assistance	1,600,000.00
Intervention field	006.Removal/Return operations	8,122,422.00
Intervention field	007.Forced-return monitoring system	2,300,000.00
Intervention field	008.Vulnerable persons/UAMs	3,000,000.00
Intervention field	009.Measures addressing incentives for irregular migration	9,260,000.00
Intervention field	010.Operating support	600,000.00

2.1. Specific objective: 4. Solidarity

2.1.1. Description of the specific objective

Polska nie decyduje się na udział w programie przesiedleń oraz na przyjmowanie osób ze względów humanitarnych i przyjmowanie osób ze względów humanitarnych wymagających szczególnego traktowania zgodnie z art. 19 rozporządzenia ws. FAMI (2021/1147).

Polska nie decyduje się na udział w programie przekazywania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub beneficjentów ochrony międzynarodowej ('transfer in') oraz przekazywania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową lub beneficjentów ochrony międzynarodowej ('transfer out').

2.1. Specific objective 4. Solidarity

2.1.2. Indicators

Reference: point (e) of Article 22(4) CPR

Table 1: Output indicators

ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
O.4.1	Number of staff trained	number	0	0
O.4.2	Number of participants who received pre-departure support	number	0	0

2.1. Specific objective 4. Solidarity

2.1.2. Indicators

Reference: point (e) of Article 22(4) CPR

Table 2: Result indicators

ID	Indicator	Measurement unit	Baseline	Measurement unit for baseline	Reference year(s)	Target (2029)	Measurement unit for target	Source of data	Comments
R.4.3	Number of applicants for and beneficiaries of international protection transferred from one Member State to another	number	0	number	2021	0	number	-	-
R.4.4	Number of persons resettled	number	0	number	2021	0	number	-	-
R.4.5	Number of persons admitted through humanitarian admission	number	0	number	2021	0	number	-	-

2.1. Specific objective 4. Solidarity

2.1.3. Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention

Reference: Article 22(5) CPR; and Article 16(12) AMIF Regulation, Article 13(12) ISF Regulation or Article 13(18) BMVI Regulation

Table 3: Indicative breakdown

Type of Intervention	Code	Indicative amount (Euro)
Intervention field	001.Transfers to another Member State (relocation)	0.00
Intervention field	002.Support by a Member State to another Member State, including support provided to EASO	0.00
Intervention field	003.Resettlement (Article 19)	0.00
Intervention field	004.Humanitarian admission (Article 19)	0.00
Intervention field	005.Support, in terms of reception infrastructure, to another Member State	0.00
Intervention field	006.Operating support	0.00

2.2. Technical assistance: TA.36(5). Technical assistance - flat rate (Art. 36(5) CPR)

Reference: point (f) of Article 22(3), Article 36(5), Article 37, and Article 95 CPR

2.2.1. Description

W ramach prac związanych z przygotowaniem, zarządzaniem, monitorowaniem, oceną oraz kontrolą FAMI przewiduje się wykorzystanie całej dostępnej w ramach FAMI alokacji. Środki z Pomocy Technicznej będą wydatkowane w podziale na następujące rodzaje interwencji:

- przygotowanie, wdrażanie, zarządzanie, monitorowanie i kontrola funduszu oraz przepływy finansowe i płatności, w tym finansowanie wynagrodzenia pracowników, kosztów administracyjnych jednostki, kosztów monitoringów i kontroli projektów, uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych i spotkaniach, organizacji szkoleń dla beneficjentów i partnerów programu; ekspertyzy prawne,
- informacja i komunikacja, w tym finansowanie usług wykonania broszur i plakatów informacyjnych, materiałów promocyjnych oraz utrzymanie strony internetowej;
- ewaluacja i badania, gromadzenie danych, w tym ewaluacja programu, aktualizacja i rozbudowa bazy danych;
- budowanie zdolności poprzez m.in. podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników, uczestnictwo w kursach i szkoleniach;
- organizacja szkoleń/spotkań dla Wnioskodawców/Beneficjentów;
- wsparcie rzeczowe, w tym urządzenia biurowe, materiały biurowe i pomoce dydaktyczne.

Pole tekstowe [3 000] (Pomoc techniczna na podstawie art. 37) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów - Nie dotyczy

2.2. Technical assistance TA.36(5). Technical assistance - flat rate (Art. 36(5) CPR)

2.2.2. Indicative breakdown of technical assistance pursuant to Article 37 CPR

Table 4: Indicative breakdown

Type of Intervention	Code	Indicative amount (Euro)
Intervention field	001.Information and communication	1,821,759.87
Intervention field	002.Preparation, implementation, monitoring and control	19,441,240.43
Intervention field	003.Evaluation and studies, data collection	479,865.50
Intervention field	004.Capacity building	1,276,625.38

3. Financing plan

Reference: point (g) Article 22(3) CPR

3.1. Financial appropriations by year

Table 5: Financial appropriations per year

Allocation type	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
-----------------	------	------	------	------	------	------	------	-------

3.2. Total financial allocations

Table 6: Total financial allocations by fund and national contribution

Specific objective (SO)	Type of action	Basis for calculation Union support (total or public)	Union contribution (a)	National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Total (e)=(a)+(b)	Co-financing rate (f)=(a)/(e)
					Public (c)	Private (d)		
CEAS	Regular actions	Total	32,835,500.00	10,945,166.67	9,945,166.67	1,000,000.00	43,780,666.67	74.9999999943%
CEAS	Specific actions	Total	7,403,650.94	822,627.89	822,627.89	0.00	8,226,278.83	89.9999999149%
CEAS	Annex IV actions	Total	900,000.00	100,000.00	10,000.00	90,000.00	1,000,000.00	90.0000000000%
CEAS	Operating support	Total	1,800,000.00	0.00	0.00	0.00	1,800,000.00	100.0000000000%
CEAS	Pact and Ukraine specific action	Total	78,699,979.25	8,744,442.14	8,744,442.14	0.00	87,444,421.39	89.999999989%
Total CEAS			121,639,130.19	20,612,236.70	19,522,236.70	1,090,000.00	142,251,366.89	85.5099904130%
Legal migration and integration	Regular actions	Total	25,999,999.57	8,666,667.00	7,166,667.00	1,500,000.00	34,666,666.57	74.999989687%
Legal migration and integration	Specific actions	Total	18,866,700.00	2,096,300.00	2,096,300.00	0.00	20,963,000.00	90.0000000000%
Legal migration and integration	Annex IV actions	Total	108,704,269.00	12,078,253.00	10,000,000.00	2,078,253.00	120,782,522.00	89.999993377%
Legal migration and integration	Operating support	Total	6,600,000.00	0.00	0.00	0.00	6,600,000.00	100.0000000000%
Legal migration and integration	Pact and Ukraine specific action	Total	50,000,000.00	5,555,555.56	5,555,555.56	0.00	55,555,555.56	89.999999928%
Total Legal migration and integration			210,170,968.57	28,396,775.56	24,818,522.56	3,578,253.00	238,567,744.13	88.0969761174%
Return	Regular actions	Total	40,422,422.00	13,474,140.67	12,974,140.67	500,000.00	53,896,562.67	74.999999954%
Return	Specific actions	Total	1,965,665.66	218,407.30	218,407.30	0.00	2,184,072.96	89.999998169%
Return	Annex IV actions	Total	5,600,000.00	622,223.00	0.00	622,223.00	6,222,223.00	89.9999887500%
Return	Operating support	Total	600,000.00	0.00	0.00	0.00	600,000.00	100.0000000000%
Return	Pact and Ukraine specific action	Total	3,260,000.00	362,222.22	362,222.22	0.00	3,622,222.22	90.0000000552%
Total Return			51,848,087.66	14,676,993.19	13,554,770.19	1,122,223.00	66,525,080.85	77.9376544869%
Solidarity	Regular actions	Total						
Solidarity	Annex IV actions	Total						
Total Solidarity								

Specific objective (SO)	Type of action	Basis for calculation Union support (total or public)	Union contribution (a)	National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Total (e)=(a)+(b)	Co-financing rate (f)=(a)/(e)
					Public (c)	Private (d)		
Technical assistance - flat rate (Art. 36(5) CPR)			23,019,491.18				23,019,491.18	100.0000000000%
Grand total			406,677,677.60	63,686,005.45	57,895,529.45	5,790,476.00	470,363,683.05	86.4602630379%

3.3. Transfers

Table 7: Transfers between shared management funds¹

Transferring fund	Receiving fund						
	ISF	BMVI	ERDF	ESF+	CF	EMFAF	Total
AMIF							

¹Cumulative amounts for all transfers during programming period.

Table 8: Transfers to instruments under direct or indirect management¹

Instrument	Transfer Amount
	0.00

¹Cumulative amounts for all transfers during programming period.

4. Enabling conditions

Reference: point (i) of Article 22(3) CPR

Table 9: Horizontal enabling conditions

Enabling condition	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
1. Effective monitoring mechanisms of the public procurement market	Yes	Monitoring mechanisms are in place that cover all public contracts and their procurement under the Funds in line with Union procurement legislation. That requirement includes: 1. Arrangements to ensure compilation of effective and reliable data on public procurement procedures above the Union thresholds in accordance with reporting obligations under Articles 83 and 84 of Directive 2014/24/EU and Articles 99 and 100 of Directive 2014/25/EU.	Yes	Link do ustawy: http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych: https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych	Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z Platformy e-Zamówienia, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.
		2. Arrangements to ensure the data cover at least the following elements: a. Quality and intensity of competition: names of winning bidder, number of initial bidders and contractual value; b. Information on final price after completion and on participation of SMEs as direct bidders, where national systems provide such information.	Yes	Link do ustawy: http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych: https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych	UZP posiada dostęp do wszystkich danych wymaganych w ramach warunkowości podstawowej (dane pochodzą z bazy TED prowadzonej przez KE ze sprawozdań rocznych przedkładanych Prezesowi UZP przez zamawiających oraz bazy BZP).
		3. Arrangements to ensure monitoring and analysis of the data by the competent	Yes	Link do ustawy:	Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata

Enabling condition	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
		national authorities in accordance with article 83 (2) of directive 2014/24/EU and article 99 (2) of directive 2014/25/EU.		http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych: https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych	sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.
		4. Arrangements to make the results of the analysis available to the public in accordance with article 83 (3) of directive 2014/24/EU and article 99 (3) directive 2014/25/EU.	Yes	Link do ustawy: http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych: https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych	UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne.
		5. Arrangements to ensure that all information pointing to suspected bid-rigging situations is communicated to the competent national bodies in accordance with Article 83(2) of Directive 2014/24/EU and Article 99(2) of Directive 2014/25/EU.	Yes	Link do ustawy: http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20190002019/U/D20192019Lj.pdf Link do rocznych sprawozdań z funkcjonowania systemu zamówień publicznych:	W przypadku powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP podejrzenia, że w postępowaniu mogło dojść do zмовы przetargowej UZP przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKiK. Pomiędzy UZP i UOKiK zostało także podpisane porozumienie zakładające współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń. Niezależnie od

Enabling condition	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
				https://www.uzp.gov.pl/baza-wiedzy/analizy-systemowe/sprawozdania-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych	powyższego instytucje oraz podmioty zamawiające mogą bezpośrednio zwrócić się do UOKiK w przypadku podejrzenia zмовы przetargowej.
3. Effective application and implementation of the Charter of Fundamental Rights	Yes	Effective mechanisms are in place to ensure compliance with the Charter of Fundamental Rights of the European Union ('the Charter') which include: 1. Arrangements to ensure compliance of the programmes supported by the Funds and their implementation with the relevant provisions of the Charter.	Yes	W celu spełnienia warunku opracowano dokument pn. samoocena spełnienia warunku: skuteczne stosowanie i wdrażanie Karty praw podstawowych w Polsce, który zawiera m.in. jednolitą ramową procedurę określającą obowiązki wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie programów w zakresie ich zgodności z Kartą Praw Podstawowych (KPP). Procedura obejmuje wszystkie etapy realizacji programu i dotyczy wszystkich programów realizowanych w ramach 8 funduszy objętych rozporządzeniem ogólnym (rozporządzenie PE i Rady nr 1060/2021 z dnia 24 czerwca 2021)	Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP na każdym etapie wdrażania programu, w tym od złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Procedury dotyczące podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP są w niej również uregulowane. Ponadto, dokument „samoocena...” opisuje system ochrony praw umocowanych w KPP w kontekście funduszy unijnych oraz obowiązki spoczywające na beneficjencie i na instytucjach.
		2. Reporting arrangements to the monitoring committee regarding cases of non-compliance of operations supported by the Funds with the Charter and complaints regarding the Charter submitted in accordance with the arrangements made pursuant to Article 69(7).	Yes	W celu spełnienia warunku wypracowano jednolitą ramową procedurę określającą obowiązki wszystkich instytucji zaangażowanych we wdrażanie wszystkich 8 programów w zakresie zapewnienia ich zgodności z Kartą Praw Podstawowych (KPP), wspomnianą w kontekście kryterium 1. Procedura obejmuje również zgłaszanie podejrzeń o niezgodności projektów z KPP.	Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAMI, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje

Enabling condition	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
					czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.
4. Implementation and application of the United Nations Convention on the rights of persons with disabilities (UNCRPD) in accordance with Council Decision 2010/48/EC	Yes	A national framework to ensure implementation of the UNCRPD is in place that includes: 1. Objectives with measurable goals, data collection and monitoring mechanisms.	Yes	Link do dokumentu: https://dziennikustaw.gov.pl/MP/rok/2021/pozycja/218 https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20220000767/O/M20220767.pdf	Ramy polityki krajowej dla zapewnienia wdrażania realizacji KPON stanowi Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjęta przez Radę Ministrów 16 lutego 2021 r., która określa cele i działania do osiągnięcia w oznaczonym czasie ze wskaźnikami i odpowiedzialnymi podmiotami, a także mechanizmy monitoringu realizacji celów i działań oraz gromadzenia danych w tym zakresie. Ponadto, w zakresie realizacji procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych, m.in. dla osób z niepełnosprawnościami (OzN) odpowiednim dokumentem strategicznym jest również Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) przyjęta przez Radę Ministrów 7.06.2022 r (SRUS). Przyjęcie i wdrożenie SRUS umożliwia zatem realizację celów w obszarze deinstytucjonalizacji wskazanych w Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 oraz zapewni monitoring realizacji wskaźników dotyczących tego obszaru dla OzN.
		2. Arrangements to ensure that accessibility policy, legislation and standards are properly reflected in the	Yes	Link do dokumentu: https://dziennikustaw.gov.pl/MP/rok/2021/pozycja/218	Kryterium zostanie spełnione poprzez zobowiązanie IZ do realizacji następujących działań:

Enabling condition	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
		preparation and implementation of the programmes.		https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20220000767/O/M20220767.pdf	(1) wskazania konkretnych artykułów KPON związanych z zakresem wsparcia planowanym do realizacji w ramach programu, (2) zapewnienia zgodności z KPON wszelkich procesów i procedur realizowanych na każdym etapie wdrażania programu, tj. programowania, wyboru i realizacji projektów, a także kontroli projektów, monitorowania i ewaluacji, co znajdzie odzwierciedlenie m.in. w treści procedur/wytycznych/regulaminów określających sposób realizacji poszczególnych procesów związanych z wdrażaniem programu, (3) oceny projektów pod kątem kryterium dotyczącego zgodności z KPON, (4) zapewnienia stosowania standardów dostępności poprzez Wytyczne określające standardy zapewniania dostępności w inwestycjach finansowanych w ramach polityki spójności, (5) realizacji działań informacyjnych/świadomościowych związanych z przestrzeganiem KPON, (6) wprowadzenia do systemu realizacji programu procedury zgłaszania podejrzeń i skarg dotyczących niezgodności interwencji/działan z KPON.
		3. Reporting arrangements to the monitoring committee regarding cases of non-compliance of operations supported by the Funds with the UNCRPD and complaints regarding the UNCRPD	Yes	Link do dokumentu: https://dziennikustaw.gov.pl/MP/rok/2021/pozycja/218	Kryterium zostanie spełnione poprzez wprowadzenie obowiązkowego rocznego raportowania Komitetowi Monitorującemu o zgłoszonych przypadkach niezgodności

Enabling condition	Fulfilment of enabling condition	Criteria	Fulfilment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
		submitted in accordance with the arrangements made pursuant to Article 69(7).		https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WMP20220000767/O/M20220767.pdf	interwencji/działań z KPON oraz skargach na nieprzestrzeganie KPON. KM będzie informowany o charakterze i liczbie skarg i przypadków niezgodności interwencji realizowanej w ramach programu z zapisami KPON oraz o tym, jakie czynności w związku z ich wystąpieniem podjęły właściwe instytucje. W przypadku naruszeń systemowych lub powtarzających się, po przedstawieniu sprawozdania przez IZ, KM będzie mógł powziąć szereg działań, aby przeciwdziałać ich występowaniu w przyszłości. Zakres prerogatyw KM w tym względzie zostanie określony w regulaminie KM, w oparciu o minimalne uprawnienia określone dla KM wszystkich programów, w tym: (1) możliwość powołania grupy roboczej do rozpatrzenia danego zagadnienia/zidentyfikowanego problemu, (2) przeprowadzenie dalszych analiz w celu opracowania szczegółowych zaleceń/rekomendacji dotyczących najbardziej powtarzalnych naruszeń, czy też (3) intensyfikacji prowadzonych działań świadomościowych i informacyjnych.

5. Programme authorities

Reference: point (k) of Article 22(3) and Articles 71 and 84 CPR

Table 10: Programme authorities

Programme Authority	Name of the institution	Contact name	Position	Email
Managing authority	Departament Funduszy Europejskich, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Maciej Kaczorowski	Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	fundusze.kontakt@mswia.gov.pl
Audit authority	Szef Krajowej Administracji Skarbowej	Dominik Zalewski	Dyrektor Departamentu Audytu Środków Publicznych, Ministerstwo Finansów	sekretariat.DAS@mf.gov.pl
Body which receives payments from the Commission	Ministerstwo Finansów	Dorota Jaworska	Dyrektor Departamentu Instytucji Płatniczej, Ministerstwo Finansów	sekretariatIP@mf.gov.pl

W toku wczesnych prac przygotowawczych nad Programem FAMI przeprowadzono konsultacje z szerokim gronem podmiotów odpowiedzialnych za kwestie migracji, w tym w szczególności z właściwymi służbami publicznymi oraz instytucjami na szczeblu centralnym i wojewódzkim. W trakcie dalszych prac o propozycje działań i uwagi poproszono również organizacje pozarządowe, międzyrządowe i międzynarodowe. Ponadto do konsultacji zaproszono następujące organy:

· władze regionalne, lokalne, miejskie, w tym Gmina Kępno, Stowarzyszenie „Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot”, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Lublin, Wrocławskie Centrum Integracji;

- partnerów gospodarczych i społecznych, w tym Stowarzyszenie Społeczno – Ekonomiczne Absolwent, Europejska Fundacja Rozwoju i Medycyny Euromed, Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji „POMOST”, Fundacja Języków Obcych „Linguae Mundi”, Caritas Polska, Fundacja Edukacji i Przedsiębiorczości, Ogólnopolski Konwent Agencji Pracy – OKAP;
- podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz ochrony środowiska, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji, w tym Fundacja Ukraińskie Centrum Informacyjne, Fundacja na rzecz Centrum Wielokulturowego, Fundacja Inna Przestrzeń, Fundacja Rozwoju Oprócz Granic, Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, Fundacja Multicultural, Fundacja dla Somalii, Fundacja Polskie Forum Migracyjne, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Międzynarodowa Fundacja ds. Migracji, Fundacja Ocalenie, Zachodniopomorska Fundacja na rzecz Integracji Środowiskowej, Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Ethnos, Stowarzyszenie 17-tka, Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek, Fundacja Ukraina, Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej "U-WORK", Stowarzyszenie Integracja Europa – Wschód, Stowarzyszenie Amnesty International, Nomada Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego, Stowarzyszenie NOMADA, Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej;
- organizacje badawcze i uczelnie wyższe, w tym Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu, Centralny Instytut Analiz Polityczno – Prawnych, Collegium Humanum – Szkoła Główna Menedżerska, Fundacja Instytut Innowacji, Fundacja Inkubator Innowacji, Instytut Pracy i Edukacji, Akademia Ignatianum, Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa, Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.

Projekt Programu FAMI został przygotowany na podstawie informacji uzyskanych od kluczowych instytucji, również tych które były dotychczas zaangażowane w realizację działań w ramach FAMI w perspektywie finansowej 2014-2020 m.in.: Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Straży Granicznej, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Sprawiedliwości, Wojewodów, organizacji pozarządowych, międzyrządowych oraz międzynarodowych i innych. PP FAMI został przekazany do konsultacji społecznych poprzez zamieszczenie na ministerialnej stronie internetowej poświęconej funduszom wraz z zaproszeniem do składania ewentualnych uwag. To działanie miało na celu umożliwienie organizacjom potencjalnie zainteresowanym realizowaniem działań z FAMI przekazania dodatkowych/brakujących informacji/działania oraz komentarzy. Następnie dokument został przekazany do konsultacji wewnątrzresortowych oraz międzyresortowych. W wyniku konsultacji IZ otrzymała uwagi o charakterze merytorycznym oraz edytorskim. Po przeanalizowaniu uwag, uwzględnieniu rekomendacji i zaleceń partnerów oraz naniesieniu stosownych poprawek, zaktualizowany Program FAMI został skierowany do akceptacji Międzyresortowego Zespołu ds. Europejskich Funduszy Spraw Wewnętrznych (MZ), analogicznie jak w przypadku funduszy wdrażanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Po uzyskaniu opinii członków Zespołu dokument został przekazany Komisji Europejskiej. Dobra praktyka konsultacji i współpracy będzie kontynuowana podczas realizacji Programu z podmiotami wskazanymi w Rozporządzeniu (UE) 2021/1060 (CPR).

Komitet Monitorujący 2014-2020, odpowiedzialny za dwa fundusze: FAMI i FBW 2014-2020, skupiał przedstawicieli instytucji o kluczowym znaczeniu ze względu na charakter swoich działań, w tym Ministerstw: Finansów, Sprawiedliwości, Spraw Zagranicznych, Rodziny i Polityki Społecznej (odpowiedzialnej w Polsce za integrację i legalną migrację), Funduszy i Polityki Regionalnej, Komendy Głównej Straży Granicznej i Komendy Głównej Policji, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Poprzez udział różnych instytucji w Komitecie Monitorującym 2021-2027, odpowiedzialnym za trzy fundusze FAMI, IZGW oraz FBW 2021-2027, zapewniona zostanie komplementarność z innymi mechanizmami finansowymi, zgodnie z Rozporządzeniem (UE) 2021/1060. Ponadto przedstawiciele zainteresowanych organizacji trzeciego sektora zostaną zaproszeni do udziału w Komitecie Monitorującym w ramach partnerstwa we wdrażaniu i późniejszej ewaluacji Programu FAMI.

Ponadto, w celu zapewnienia skutecznej realizacji zasady partnerstwa, Instytucja Zarządzająca planuje zaangażować partnerów najbardziej reprezentatywnych dla danego środowiska, adekwatnie do zakresu przedmiotowego danego programu. Zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) 2021/1060 (CPR) zaproszenie zostało wysłane do następujących podmiotów/organizacji:

- Komisja Wspólna Rządu i Samorządu
- Rada Dialogu Społecznego
- Rada Działalności Pożytku Publicznego
- Organizacje międzynarodowe – IOM Polska, UNHCR – Reprezentacja w Polsce
- Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
- Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania
- Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich
- Rada Główna Instytutów Badawczych

Podmioty te zostały poproszone o wyznaczenie jednego lub więcej przedstawicieli, którzy zostaną oficjalnie nominowani członkami Komitetu Monitorującego. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego wyznacza przedstawiciela regionalnych/lokalnych władz publicznych. Rada Dialogu Społecznego wyznacza przedstawiciela partnerów społecznych/gospodarczych. Rada Działalności Pożytku Publicznego wyznacza przedstawiciela społeczeństwa obywatelskiego w celu zapewnienia reprezentacji zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) 2021/1060 (CPR) i art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147 ustanawiającego Fundusz Azylu, Migracji i Integracji. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich wyznacza przedstawiciela uczelni. Rada Główna Instytutów Badawczych wyznacza przedstawiciela instytutów badawczych. W zależności od tematyki prac Komitetu Monitorującego, wyznaczeni przedstawiciele będą mogli konsultować się z właściwymi członkami swoich organizacji w celu udzielenia należytej odpowiedzi na poruszane kwestie.

Zasady i zakres współpracy z partnerami zapisane zostaną w regulaminie Komitetu Monitorującego. Regulamin zostanie skonsultowany z członkami komitetu. W Regulaminie przewidziany zostanie również sposób zaangażowania partnerów w proces decyzyjny.

Udział partnerów w ramach realizacji zasady partnerstwa będzie uwzględniony na wszystkich etapach realizacji programów. Udział ten oznacza wsparcie Instytucji Zarządzającej na etapie programowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji programów na lata 2021-2027 w szczególności poprzez:

- uczestnictwo w pracach Komitetu Monitorującego
- opiniowanie projektów programów FAMI, IZGW i FBW i zmian w przyjętych programach
- analizę postępów we wdrażaniu programów oraz osiąganiu celów
- opiniowanie i zatwierdzanie kryteriów wyboru projektów
- uczestnictwo w procesie ewaluacji realizacji programów
- analizę realizacji działań w zakresie komunikacji i widoczności.

7. Communication and visibility

Reference: point (j) of Article 22(3) CPR

Strategia komunikacji FAMI 2021-2027 jest częścią Strategii Komunikacji dla Funduszy Europejskich na Migracje, Granice i Bezpieczeństwo (dalej: Strategia) i dotyczy sposobu komunikowania się z grupami docelowymi dla wspierania widoczności Programu.

Strategia jest zgodna z krajową Strategią Komunikacji Funduszy Europejskich 2021-2027, zarządzaną przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR) i będzie realizowana we współpracy z MFiPR.

Komunikacja o Programie FAMI to informowanie o jego celach, rezultatach i oddziaływaniu w zakresie:

- systemu udzielania ochrony cudzoziemcom w Polsce zgodnie z zasadami wspólnego europejskiego systemu azylowego;
- wspierania legalnej migracji do Polski oraz skutecznej integracji i włączenia społecznego obywateli państw trzecich;
- przeciwdziałaniu nielegalnej migracji.

Strategia została określona w załączniku do Podręcznika Procedur IZ. Działania komunikacyjne prowadzone są przez IZ, IP oraz beneficjentów.

Urzędnik ds. komunikacji

W IZ powołany został Urzędnik ds. Komunikacji dla Funduszy Europejskich na Migracje, Granice i Bezpieczeństwo. Urzędnik ten, we współpracy z Koordynatorem Krajowym w MFiPR, prowadzi działania wspierające widoczność i promocję funduszy; odpowiada, w ramach sieci INFORM EU, za współpracę z KE, uczestniczy w spotkaniach i szkoleniach oraz jest odpowiedzialny za treści na stronach internetowych.

Cele działań komunikacyjnych

Działania komunikacyjne mają na celu:

- informowanie i zachęcanie do korzystania z funduszy dostępnych w ramach Programu;
- podnoszenie świadomości znaczenia Funduszy Europejskich;
- informowanie opinii publicznej o działaniach i rezultatach Programu, w tym wykazanie pozytywnego wpływu wsparcia UE w obszarze FAMI;
- wspieranie beneficjentów w realizacji projektów.

Grupy docelowe:

- Beneficjenci: instytucje mające monopol w zakresie zarządzania migracjami (Straż Graniczna, Urząd do Spraw Cudzoziemców, Urzędy Wojewódzkie, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej);
- Potencjalni beneficjenci: podmioty korzystające ze wsparcia FAMI i realizujące projekty: inne jednostki sektora finansów publicznych, organizacje międzynarodowe, organizacje pozarządowe, osoby otrzymujące bezpośrednie wsparcie w ramach realizowanych projektów;
- Ogół społeczeństwa: osoby i podmioty, które świadomie lub nieświadomie korzystają z efektów realizowanych projektów.

Kanały komunikacji

Dobór kanałów będzie oparty na analizie ich skuteczności i określonych celach. Przykładowe kanały:

- dwujęzyczne (polska i angielska) strony internetowe poświęcone funduszom spraw wewnętrznych: www.fundusze.mswia.gov.pl oraz www.gov.pl/web/DFE-MSWiA;
- wydarzenia informacyjno-promocyjne;
- portal Funduszy Europejskich (MFiPR);
- sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich PIFE (MFiPR);

- social media: MSWiA oraz MFiPR.

W komunikacji istotne będzie wykorzystanie potencjału komunikacyjnego beneficjentów. Aby wesprzeć ich w prowadzeniu promocji projektów, opracowano m.in. przewodnik i wzory grafik do pobrania.

Narzędzia wykorzystywane w komunikacji przez poszczególne grupy docelowe:

- Beneficjenci: strona internetowa IZ, opiekun projektu, social media, portal Funduszy Europejskich, wydarzenia informacyjne i promocyjne
- Potencjalni beneficjenci: strona internetowa IZ, social media, portal Funduszy Europejskich, PIFE
- Ogół społeczeństwa: social media, strona internetowa IZ, portal Funduszy Europejskich

Monitoring i ocena

Działania komunikacyjne podlegają ewaluacji i monitoringowi pod kątem ich jakości, trafności i skuteczności. Zapisy regulujące obowiązek zapewniający widoczność finansowania UE zostaną włączone do umów zawieranych z beneficjentami i będą monitorowane.

Wskaźniki monitoringu i oceny:

Liczba spotkań dla beneficjentów i wnioskodawców (jednostka: liczba)

- Wartość bazowa - 0
- Wartość pośrednia (2024) - 14 (w tym jedno wspólne dla FBW, FAMI i IZGW)
- Wartość docelowa (2029) - 43 (w tym trzy wspólne dla FBW, FAMI i IZGW)

Liczba wejść na stronę IZ obejmująca FBW, FAMI i IZGW (jednostka: liczba)

- Wartość bazowa - 0
- Wartość pośrednia (2024) - 115 200
- Wartość docelowa (2029) - 241 200

Liczba odpowiedzi na pytania dot. możliwości finansowania (jednostka: liczba)

- Wartość bazowa - 0
- Wartość pośrednia (2024) - 30
- Wartość docelowa (2029) - 70

Budżet

Działania komunikacyjne IZ i IP będą finansowane z Pomocy Technicznej. Szacowany budżet na komunikację i widoczność FAMI wynosi 1 821 759,88 EUR, w tym na poniższe cele:

1. Spotkania informacyjno-szkoleniowe – 81%
2. Spotkania i konferencje w zakresie FAMI, IZGW i FBW – 6%
3. Produkcja materiałów informacyjnych - 13%

Budżet będzie aktualizowany w zależności od osiągniętych rezultatów.

8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Reference: Articles 94 and 95 CPR

Intended use of Articles 94 and 95 CPR	Yes	No
From the adoption, the programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates under the priority according to Article 94 CPR	☐	☒
From the adoption, the programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on financing not linked to costs according to Article 95 CPR	☐	☒

Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

A. Summary of the main elements

Specific objective	Estimated proportion of the total financial allocation within the specific objective to which the SCO will be applied in %	Type(s) of operation covered		Indicator triggering reimbursement (2)		Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	Type of SCO (standard scale of unit costs, lump sums or flat rates)	Amount (in EUR) or percentage (in case of flat rates) of the SCO
		Code(1)	Description	Code(2)	Description			

(1) This refers to the code in Annex VI of the AMIF, BMVI and ISF Regulations

(2) This refers to the code of a common indicator, if applicable

C. Calculation of the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates

1. Source of data used to calculate the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates (who produced, collected and recorded the data, where the data is stored, cut-off dates, validation, etc.)

--

2. Please specify why the proposed method and calculation based on Article 94(2) CPR is relevant to the type of operation.

--

3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.

--

4. Please explain how you have ensured that only eligible expenditure was included in the calculation of the standard scale of unit cost, lump sum or flat rate.

--

5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.

--

Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs

A. Summary of the main elements

Specific objective	The amount covered by the financing not linked to costs	Type(s) of operation covered		Conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursesment by the Commission	Indicators		Unit of measurement for the conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursement by the Commission	Envisaged type of reimbursement method used to reimburse the beneficiary(ies)
		Code(1)	Description		Code(2)	Description		

(1) Refers to the code in Annex VI of the AMIF, BMVI and ISF Regulations.

(2) Refers to the code of a common indicator, if applicable.

B. Details by type of operation

Appendix 3

Thematic facility (Article 11 AMIF Reg., Article 8 BMVI Reg., Article 8 ISF Reg.)

Procedure reference	Programme version	Status	Accept/Decline date	Comments	
C(2022)8340 - 23 Nov 2022 - 3	3.0	Accepted	22 Jan 2026	Some planned activities do not have corresponding indicators, namely needs related to Implementation of new asylum procedures, IT systems, mobile office.	
Specific objective	Modality	Type of Intervention	Union contribution	Pre-financing rate	Description of the action
1. CEAS	Pact and Ukraine specific action		78,699,979.25		Specific Action to support Member States in the implementation of the Pact on Migration and Asylum Under this Specific Action, and in relation to specific objective 1, funding will contribute to several building blocks of the Common Implementation Plan for the Pact on Migration and Asylum, notably: - Building Block 1 ‘A common migration and asylum information system: Eurodac’ by adapting national IT registers to the new requirements of the Eurodac Regulation and the interoperability framework; modernising of the ‘Foreigner Service System’ (implementation of key EURODAC IT functionalities); including relevant equipment and training; a multipurpose system aiming at addressing the elements related to the asylum procedure and return under the AMIF (complementing the needs addressed by BMVI related to security and border protection/control). - Building Block 2 ‘A new system to manage migration flows at the EU external borders’, by purchasing a mobile office (a bus adapted to a mobile office) to enable the transfer of case workers for the purpose of the border procedures. - Building Block 3 ‘Rethinking reception’, by adapting the reception system to new requirements, and in particular in view of needs of vulnerable persons, including modernisation/expansion of existing detention facilities, improving reception conditions, addressing IT needs related to proper implementation of the Reception Conditions Directive (including on tools such as SI-Pobyt-SERCe). - Building Block 4 ‘Fair, efficient, and convergent asylum procedures’, by implementing activities including (i) purchase of additional equipment (e.g. fingerprints readers, biometric kiosks), (ii) provision of additional interview rooms, (iii) implementation of an electronic case management system for administrative proceedings, including functionalities supporting hearings and decision making as well as speech-to-text processing capability with the use of Artificial Intelligence, (iv) development of electronic platform for interviews and remote communication with applicants, (v) development of an application that allows asylum applicants to check the status of the case, (vi) implementation of documents management system as well as further digitalisation of processes, etc., (vii) development an e-learning platform enabling effective training as indicated in the Reception Conditions Directive, (viii) development of an information platform for the information provisions purposes with functionality for launching applications, for instance for social assistance, and for providing information about the new residence address. - Building Block 10 ‘Resettlement, Inclusion and Integration’, by addressing needs related to unaccompanied minors in foster care system, with the focus on cultural consulting and trainings for foster care system staff.
2. Legal migration and integration	Pact and Ukraine specific action		50,000,000.00		Specific Action to support Member States in the implementation of the Pact on Migration and Asylum and for hosting displaced persons from Ukraine with temporary protection. Under this Specific Action, and in relation to specific objective 2, funding will contribute to addressing needs in relation to displaced persons from Ukraine including: - integration and assistance activities for people from vulnerable groups, including the sick, elderly, disabled, minors, etc. in the context of collective accommodation centres; including activities related to assistance, equipment, - support for regional (Voivodeship) offices for the planned change of temporary protection PESEL UKR status to longer-term residence permit PESEL CUKR (special residence card), in line with the Council Recommendation regarding the protection of displaced Ukrainians and a coordinated transition strategy beyond temporary protection status; including activities related to employment, equipment,

					- support for the Unity Hub(s); including activities related to consulting, providing information (e.g. a hotline).
3. Return	Pact and Ukraine specific action		3,260,000.00		Specific Action to support Member States in the implementation of the Pact on Migration and Asylum Under this Specific Action, and in relation to specific objective 3, funding will contribute to the following building blocks of the Common Implementation Plan for the Pact on Migration and Asylum: - Building Block 5 'Efficient and fair return procedures', by focusing on the external dimension of migration, namely international initiatives to counteract illegal migration directed at migrants' countries of transit and origin, supporting orderly, safe, and responsible migration, as well as directly or indirectly improving efficiency on returns. - Building Block 9 'New safeguards for applicants for international protection and vulnerable persons, and increased monitoring of fundamental rights', by establishing the independent fundamental rights monitoring mechanism with an overarching role of the Ombudsman and the Ombudsman for Children, in line with the national migration strategy; multipurpose approach covering screening and border procedures (and possibly regular asylum procedure); including organisational changes, additional staff, trainings, transport related expenses and equipment.
TA.36(5). Technical assistance - flat rate (Art. 36(5) CPR)			7,917,598.75		Technical assistance

Procedure reference			Programme version		Status	Accept/Decline date	Comments
C(2022)8340 - 23 Nov 2022 - 2			2.1		Accepted	6 Mar 2025	
Specific objective	Modality	Type of Intervention	Union contribution	Pre-financing rate	Description of the action		
3. Return	Specific actions		1,965,665.66		AMIF/2024/SA/3.3.1 - EUR 1,965,665.66 - The SA aims to increase voluntary returns by (a) introducing a web-based application in multiple languages accessible in detention centres, (b) testing the degressive model of cash incentives for voluntary return and (c) further tailoring reintegration support for third country nationals. The project would develop training courses for return counsellors and develop further the national capacity for return counselling. Trainings to diplomatic missions in third countries and working visits to countries of origin for mutual learning about the return system would be carried out. An external evaluation of the model would be conducted afterwards.		
TA.36(5). Technical assistance - flat rate (Art. 36(5) CPR)			117,939.94		TA AMIF/2024/SA/3.3.1 - EUR 117,939.94		

Procedure reference			Programme version		Status	Accept/Decline date	Comments
C(2022)8340 - 23 Nov 2022 - 1			1.2		Accepted	19 Feb 2024	
Specific objective	Modality	Type of Intervention	Union contribution	Pre-financing rate	Description of the action		
1. CEAS	Specific actions		7,403,650.94		AMIF/2023/SA/1.2.1 - EUR 7,403,650.94 - Improving reception conditions for applicants for international protection in Poland. - The action aims to renovate two existing centers run by the Head of the Office for Foreigners. The centres are located in the province bordering Belarus (reception		

					center in Biała Podlaska – located closest to the border with Belarus, and the accommodation center in Czerwony Bór). In order to increase the accommodation infrastructure, containers/modular buildings are planned to be purchased and installed, in which approximately 30-50 additional residential places would be created for each of the centres. Rooms for serving meals in the form of catering would also be created in the Centre for foreigners in Czerwony Bór. The specific action also envisages the purchase of the equipment for both centers and modular buildings, e.g. furniture, household appliances and electronics, textiles.
2. Legal migration and integration	Specific actions		18,866,700.00		AMIF/2023/SA/1.2.3 - EUR 18,866,700.00 - “Together to Independence” - The aim of the action is to provide for the transition of Ukrainian TPB from collective accommodation centres to private housing and acquisition of knowledge and social competences necessary for normal and independent functioning in the society. The project will support Ukrainians in functioning in an independent manner in Poland for an average of 9 months, developing greater personal resourcefulness and restoring independence, including by means of reducing language barriers. The assistance offered is twofold - on one hand financial support (regarding transition to private housing) which constitutes the core of the project, on the other hand assistance in vocational mobilisation (individual assistance from an administrative and vocational counsellor) and the development of social skills so that TPBs can live independently outside of organised accommodation centres.
TA.36(5). Technical assistance - flat rate (Art. 36(5) CPR)			1,576,221.06		TA: AMIF/2023/SA/1.2.1 - EUR 444,219.06; AMIF/2023/SA/1.2.3 - EUR 1,132,002.00

DOCUMENTS

Document title	Document type	Document date	Local reference	Commission reference	Files	Sent date	Sent by
Programme snapshot 2021PL65AMPR001 4.0	Snapshot of data before send	15 May 2026		Ares(2026)4959685	Programme_snapshot_2021PL65AMPR001_4.0_pl_en.pdf Programme_snapshot_2021PL65AMPR001_4.0_pl.pdf	15 May 2026	Kaczorowski, Maciej